

**UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA
(KELANTAN)**

**TRANSKRIP WAWANCARA BERSAMA
PROFESSOR DATO' DR. MOHD MANSOR BIN HAJI MOHD SALLEH
BEKAS PENGARAH ITM (1986-1993)**

OLEH:

ZUHEIR ASHRAF BIN ZAKARIA	2012923413
AHMAD ASHRAF BIN AHMAD ROSLI	2012392253

**PROJEK INI DIMAJUKAN KEPADA
FAKULTI PENGURUSAN MAKLUMAT KELANTAN
BAGI MEMENUHI KEPERLUAN KURSUS
IMR 604 – PENDOKUMENTASIAN SEJARAH LISAN
SEMESTER 05 (MAC 2015 – JULAI 2015)**

TRANSKRIP WAWANCARA BERSAMA
PROFESSOR DATO' DR. MOHD MANSOR BIN HAJI MOHD SALLEH
BEKAS PENGARAH ITM (1986-1993)

OLEH:

ZUHEIR ASHRAF BIN ZAKARIA	2012923413
AHMAD ASHRAF BIN AHMAD ROSLI	2012392253

PROJEK INI DIMAJUKAN KEPADA
FAKULTI PENGURUSAN MAKLUMAT KELANTAN
BAGI MEMENUHI KEPERLUAN KURSUS
IMR 604 – PENDOKUMENTASIAN SEJARAH LISAN
SEMESTER 05 (MAC 2015 – JULAI 2015)

PENGHARGAAN

PENGHARGAAN

Assalamualaikum w.b.t. Kami bersyukur kepada Allah S.W.T, yang telah memberi kami peluang dan kesempatan kepada kami untuk menyiapkan tugas kumpulan ini, tanpa rahmat dan keizinannya, kami tidak akan berada di sini bagi melengkapkan kerja berkumpulan ini. Dengan keizinannya juga kami berjaya menyiapkan kerja ini dengan sebaiknya pada waktu yang sepatutnya. Tugas yang disediakan oleh pensyarah kami (Puan Nurulannisa binti Abdullah) bagi subjek Pendokumentasian Sejarah Lisan (IMR 604) ialah berdasarkan kertas kerja yang diberi oleh pihak university

Dengan ini kami ingin mengucapkan setinggi penghargaan kepada pensyarah kami yang bernama Puan Nurulannisa binti Abdullah yang membantu kami dalam menyiapkan kerja berkumpulan ini. Beliau telah banyak memberi maklumat bagi membantu kami menyiapkan projek ini, kami sangat menghargai segala bantuan dan dorongan yang diberikan olehnya.

Keduanya, kami ingin mengucapkan terima kasih yang tak terhingga kepada Professor Dato' Dr. Mohd Mansor bin Haji Salleh bagi meluangkan masa dan memberi kerjasama yang sepenuhnya dalam membantu kami menyiapkan projek ini.

Disamping itu, kami ingin memberi setinggi penghargaan kepada rakan sekelas kami iaitu dari kumpulan D1IM2455A yang banyak memberi bantuan dari segi idea dan moral. Mereka juga banyak membantu kami dalam memberi kerjasama yang tinggi dalam menyelesaikan tugas ini.

Tidak lupa kepada mereka yang terlibat dalam memberi kerjasama dalam menyelesaikan tugas ini sama ada dengan secara langsung atau tidak langsung.

Terima Kasih.

ABSTRAK

ABSTRAK

Abstrak: *Temubual ini adalah antara Professor Dato' Dr Mohd Mansor Haji Mohd Salleh bersama Ahmad Ashraf Ahmad Rosli mengenai pengalaman beliau dalam bidang 'Metallurgy' di sektor pendidikan dan jugak sektor industri serta pengalamannya dalam mengubah gaya hidup pelajar ITM sepanjang beliau berkhidmat sebagai Pengarah ITM yang ke-5. Transkrip temubual ini dijalankan di sebuah kafe bernama 'Coffee Planet' di Seksyen 13, Shah Alam, Selangor pada 29 Mei 2015 bermula pada jam 3.30 petang hingga jam 6.15 petang. Beliau merupakan tokoh yang berkhidmat dengan pendirian yang tegas dan berwibawa dalam mendidik pelajar dan kaum Melayu. Temubual ini menumpukan pengalaman beliau sewaktu menjadi seorang pensyarah dan juga sewaktu beliau berkhidmat sebagai pensyarah ITM.*

Kata kunci: *Profesor Dato' Dr. Mohd Mansor bin Haji Mohd Salleh, Institut Teknologi Mara, Universiti Teknologi Mara, Metallurgy*

ISI KANDUNGAN

TAJUK

**MUKA
SURAT**

PENGHARGAAN..... i
ABSTRAK.....ii
BIODATA TOKOH 1
PENGENALAN 2

TRANSKRIP 3
 BAHAGIAN 1: LATAR BELAKANG TOKOH 3
 BAHAGIAN 2: PENDIDIKAN 11
 BAHAGIAN 3: KERJAYA..... 50

LAMPIRAN 95
 LOG WAWANCARA 95
 DIARI KAJIAN..... 101
 SOALAN TEMURAMAH 102
 SURAT PERJANJIAN 108
 INDEKS 112

BIODATA TOKOH

BIODATA TOKOH

Nama : Professor Dato' Dr. Mohd Mansor Bin Haji Salleh
Umur : 71 Tahun
Tarikh Lahir : Tahun 1944
Pekerjaan : Pensyarah UniKL IPROM
Bidang : Metallurgy
Tempat Tinggal : Seksyen 11, Shah Alam, Selangor
Hobi : Menulis
Kampung Asal : Kedah
No. Telefon : 013 – 399 #####
Email : drmansor@unikl.edu.my
Nama Isteri : Rokiah Abdul Hassan
Nama Anak :

1. Siti Mahnun bt Mansor
2. Ahmad bin Mansor
3. Siti Khadijah bt Mansor

PENGENALAN

PENGENALAN

Professor Dato' Dr Mohd Mansor bin Haji Salleh merupakan anak jati Kedah yang telah menetap di Shah Alam, Selangor pada jangka masa yang lama. Beliau merupakan seorang yang berpendirian tegas dan sangat bersemangat dalam menguatkan jati diri anak melayu tanpa mengira sebarang halangan dan susah payahnya untuk merealisasikan impian untuk membina anak melayu yang berdisiplin. Beliau lahir di Simpang Empat, Kedah dan dibesarkan di situ sehingga beliau berumur 11 tahun. Beliau menerima pendidikan rendah di Sekolah Kebangsaan Simpang Empat, Kedah dan menegengah di Sekolah Tunku Abdul Rahman (STAR) dan Maktab Tentera Diraja (RMC). Kemudian beliau menyambung pengajian ke peringkat ijazah, ijazah sarjana, dan doktor falsafah dalam bidang *Metallurgy* di luar negara iaitu University of South Wales and Monmouthshire, University of Birmingham, dan University of Manchester. Kemudian, beliau terus berkhidmat dengan Universiti Malaya sebagai penolong pensyarah.

Sewaktu melanjutkan pengajian di University of South Wales and Monmouthshire di Cardiff, beliau telah berkenalan dengan pasangan hidupnya dan berkahwin di sana. Puan Rokiah Abdul Hassan merupakan suri rumah sepenuh masa walaupun mempunyai kelulusan pendidikan peringkat ijazah sarjana, telah banyak membantu beliau dalam menempuhi zaman pembelajaran. Puan Rokiah merupakan seorang yang berdedikasi dalam menyempurnakan keharmonian dan keseimbangan keluarganya.

Sepanjang kehidupannya bersama isterinya, mereka telah dikurniakan dua orang anak perempuan dan juga seorang anak lelaki. Anak yang sulung mereka iaitu Siti Mahnun merupakan seorang pereka grafik di SIRIM, anak kedua mereka Ahmad, merupakan pengusaha syarikat perniagaan persendirian, dan manakala anak bongsu mereka, Siti Khadijah ialah seorang pegawai kerajaan kelas A di MIDA (*Malaysian Investment Development Authority*).

TRANSKRIP

TRANSKRIP

Berikut merupakan temubual sejarah lisan yang telah dijalankan oleh Ahmad Ashraf bin Rosli dan Zuheir Ashraf bin Zakaria bersama Profesor Dato' Dr Mohd Mansor Haji Salleh mengenai latar belakang beliau dan sepanjang bergelar pendidik dan lain-lain pengalaman. Temubual ini dimulakan pada pukul 3.30 petang pada 29 Mei 2015 bertempat di *Coffee Planet*, Shah Alam, Selangor.

Petunjuk:

MS : Prof. Dato' Dr. Mohd Mansor Haji Salleh
AA : Ahmad Ashraf bin Ahmad Rosli

BAHAGIAN 1: LATAR BELAKANG TOKOH

AA : **Boleh professor sebutkan nama penuh professor?**

MS : Dr Mohd Mansor Haji Salleh.

AA : **Bilakah Professor dilahirkan?**

MS : *Lima belas haribulan sembilan* [15/9], tahun *44* [1944].

AA : **Di manakah professor dilahirkan? *Kat* [dekat] mana *tu* [itu]?**

MS : Di Simpang Empat, Kedah. Dibesarkan sampai darjah *lima* [5]. Selepas itu pindah ke Gua Cempedak. Lepas *tu* [itu] tak pindah sampai belajar di sekolah menengah.

- AA** : Belajar *tu* [itu] dekat Gua Cempedak juga ke ---?.
- MS** : Sekolah Menengah di Sekolah Tungku Abdul Rahman S-T-A-R. Saya *ni* [ini] kumpulan pertama. *First batch* [kumpulan pertama] masuk situ tahun *lima puluh sembilan hingga lima puluh enam* [59-56].
- AA** : Dimanakah tempat menetap Professor sekarang?
- MS** : Oh, *ni* [ini] *interesting question* [soalan menarik] *ni* [ini] (ketawa). Shah Alam lah di Seksyen *sebelas* [11]. Tahun *sembilan belas lapan puluh empat* [1984]. Masa itu saya dipinjamkan menjadi Ketua Pengarah SIRIM.
- AA** : Sebelum duduk dekat Seksyen *sebelas* [11] *tu* [itu] kan, *kat* [dekat] tempat mana lagi yang Profesor pernah duduk dulu. Ke daripada Gua Cempedak, habis belajar terus ke Seksyen *sebelas* [11]?
- MS** : Fuh banyak cerita *ni*[ini], panjang cerita. *Okay* [baiklah], pergi belajar di Ipoh sampai tahun *enam puluh* [1960]. Tahun *enam puluh satu* [1961] di Sungai Besi, ke Port Dickson, RMC. *Maktab Tentera Diraja* [Royal Military College], Sekolah bagus-bagus belaka (ketawa). Disiplin kuat punya. Tahun *enam puluh satu* [1961] pergi port Dickson *tiga* [3] bulan, *enam* [6] bulan lepas *tu* [itu] pergi Sungai Besi, sekolah baru.

AA : **Sungai Besi tu [itu] bila?**

MS : Tahun *enam puluh satu* [1961], *jugak* [juga].

AA : **Selepas Sungai Besi tu [itu], berpindah ke mana pulak [pula]?**

MS : Selepas Sungai Besi, *duk* [duduk] *overseas* [luar negara]. Di Sungai Besi tu RMC dari *form 4* [tingkatan empat] sampai *form 6* [tingkatan 6], *upper 6* [tingkatan enam atas].

AA : **Di *overseas* [luar negara] tu [itu] dekat mana?**

MS : Cardiff, Wales. Ke Cardiff *empat* [4] tahun, lepas tu [itu] pergi Birmingham *satu* [1] tahun, sambung belajarliah, *Masters with Honor* [Master dengan Kepujian]. Lepas tu [itu], balik mengajar ke Universiti Malaya, *the first job* [kerja pertama] lah.

AA : **Maknanya habis belajar di Birmingham terus kerja di Universiti Malaya. Jadi bila dah bekerja di Universiti Malaya tu [itu], duduk di mana?**

MS : Duduk di PJ Seksyen *lima* [5], selama *dua* [2] tahun. Lepas tu [selepas itu] pergi Seksyen *empat belas* [14], PJ. Lepas tu [selepas itu] Seksyen *tujuh belas* [17], PJ. Masuk ke dalam kampus, jadi Pengetua jadi warden.

Di kolej ke pertama. *Lepas tu* [selepas itu] kolej ke *lima* [5] lepas jadi warden setahun *pastu* [selepas itu] pergi England, Manchester.

AA : Dekat Manchester berapa lama?

MS : *Tiga* [3] tahun. Selepas itu, balik ke Malaysia ni [ini] dah jadi *lecturer* [pensyarah], di Universiti Malaya. *Dia* [Universiti Malaya] hantar saya pergi buat PhD.

AA : Jadi lepas [selepas] tiga [3] tahun di Manchester, kembali ke Universiti Malaya?

MS : Balik mengajar balik. Jadi warden juga di Kolej Kedua. Universiti Malaya.

AA : Jadi lepas ke Manchester, patah balik semula ke Malaysia duduk dalam Universiti Malaya tu, kemudian apa jadi, bila pindah lagi?

MS : Dipinjamkan ke SIRIM, jadi Ketua Eksekutif SIRIM lah. Tahun *sembilan belas lapan puluh empat* [1984], Ogos atau September.

AA : Jadi lepas [selepas] pindah ke Seksyen *sebelas* [11] *tu* [itu] dah memang *tak* [tidak] pindah lagi?

MS : Ada, duduk Bangsar sekali masa dekat Universiti Malaya *dulu* [dahulu] ada sekejap duduk Bangsar.

AA : **Jadi sekarang *ni* [ini] Seksyen *sebelas* [11] *ni da* [ini sudah] memang kira rumah yang selama-lamanya, *tak* [tidak] ada rancangan *nak* [mahu] pindah ke tempat lain lagi?**

MS : Balik kampunglah. *Kat* [dekat] Kedah *tu ha* [sana], belum tahu lagi.

AA : **Boleh saya tanya apakah nama ibu Profesor?**

MS : Argon, A-R-G-O-N.

AA : **Ibu *tu* [itu] orang mana?**

MS : Kedah.

AA : **Bukan apa, nampak nama macam agak unik sedikit jadi saya ingat mungkin kacukan luar negara ke?**

MS : Oh, dia orang Jawa.

AA : **Nama ayah profesor?**

MS : Haji Salleh.

AA : Masih hidup lagi ke atau *dah* [sudah] meninggal dunia?

MS : *Dah* [sudah] lama.

AA : Dua-dua meninggal kedah *eh* [ya], bila *tu* [itu]?

MS : Tahun berapa *eh* [ya], *tak* [tidak] ingat lah. *Around* [dalam] *sembilan belas sembilan puluh dua* [1992] *bapak* [bapa] meninggal *but my mother earlier* [tapi ibu saya meninggal awal].

AA : Profesor ada berapa adik beradik?

MS : Ada lagi, sekarang ada lagi *empat* [4].

AA : Ada *empat* [4] adik-beradik. Profesor anak yang keberapa?

MS : *Empat* [4].

AA : Profesor yang bongsu sekali?

MS : Ada *dua* [2] orang bawah saya.

AA : Jadi maknanya jumlah *enam* [6]?

MS : *Enam* [6]. Yang hidup lagi *empat* [4].

AA : **Okay [baiklah], umur professor sekarang berapa?**

MS : *Tujuh puluh satu* [71]. Kira dari tarikh saya *sembilan belas empat puluh empat* [1944]. *Tujuh puluh* [70] *something* [lebih] lah. *September ni* [ini] *tujuh puluh satu* [71].

AA : **Profesor bila berumahtangga?**

MS : *Tahun enam puluh tujuh* [1967]. Di Cardiff, di Wales. *Long time* [sudah lama].

AA : **Nama penuh isteri apa dia?**

MS : Rokiah Abdul Hassan.

AA : **Macam mana jumpa?**

MS : Dia pergi cari saya (ketawa). Jumpa *kat* [dekat] sana. Kahwin di sana. Nak kurang belanja.

AA : **Jadi berapa lama kenal tu sebelum kahwin?**

MS : Lama jugak lah. Dalam setahun lebih.

AA : Okay kalau macam tu, nak tanya pasal anak pulak. Berapa ramai anak?

MS : Tiga [3]. Siti Mahnun, Ahmad, dan Siti Khadijah

AA : Usia mereka berapa?

MS : Siti Mahnun ---, Ahmad *tiga puluh lima* [35]. Khadijah *tiga puluh dua* [32]. Ke semua tiga-tiga *dah* [sudah] kahwin.

AA : Apakah pekerjaan mereka?

MS : Siti Mahnun kerja dekat SIRIM, Graphic Designer di SIRIM. Yang kedua *tu* [itu] *businessman* [ahli perniagaan], kerja sendiri. Yang ketiga kerja di *MIDA* [Malaysian Investment Development Authority].

TAMAT BAHAGIAN 1

BAHAGIAN 2: PENDIDIKAN

AA : **Jadi kita nak tanya di mana professor bersekolah rendah?**

MS : Macam tadi *dah* [sudah] sebut dah, Sekolah Rendah Simpang Empat. Dia panggil Sekolah Kebangsaan Simpang Empat, masa *tu* [itu] dia masih panggil sekolah kebangsaan. Lepas *tu* [itu] sekolah situ tukar nama Sekolah Kebangsaan Hassan Itam.

AA : **Okay [baiklah], sekolah menengah di mana *tu* [itu]?**

MS : Sekolah menengah *tu* [itu] tadi di STAR dengan RMC, STAR, Tunku Abdul Rahman. RMC, Maktab Tentera Diraja. STAR sampai *form four* [tingkatan 4] kemudian RMC.

AA : **Okay jadi STAR sampai *form four* [tingkatan] la, RMC *tu* [itu] form 5?**

MS : *Form 4* [tingkatan 4], *lima* [5], *lower* [rendah], *upper* [atas], *empat* [4] tahun [rujuk kepada RMC]

AA : **Oh, *lower upper* [rendah atas], ada tingkatan *enam* [6] sekali?**

MS : *A'ah* [Ye]. *You all* [kamu semua] *takde eh* [tiada] sekarang *ni* [ini].

AA : **Tingkatan *enam* [6]? Ada tapi tengok sekolah. Ada bergantung kepada sekolah, ada sekolah tawarkan tingkatan *enam* [6] ada yang sekolah *tak* [tidak] tawarkan. *Okay* [baiklah] jadi waktu belajar di STAR dan RMC dulu, aliran apa yang diikuti macam aliran sains ke ataupun—?**

MS : Zaman *tu* [itu] mana ada ---.

AA : **Zaman *tu tak* [itu tiada] ada *eh* [ye]. Oh zaman dulu dia ---?**

MS : Semua belajar, *tu* [itu] yang bagus *tu* [itu]. Sekarang *ni* [ini] dah lain. Tapi *masa* [semasa] RMC, *masa* [semasa] *form five* [5], *form four* [4] *tu* [itu] dah [sudah] Sains.

AA : ***Dah* [sudah] masuk aliran Sains waktu *tu* [itu]?**

MS : *Form four* [tingkatan 4] sampai *upper 6* [tingkatan 6 atas], sains.

AA : ***Okay* [baiklah], jadi waktu bersekolah dahulu profesor aktif dengan aktiviti dalam ataupun luar sekolah?**

MS : Mestilah.

AA : **Jadi aktiviti macam mana *tu* [itu]?**

MS : Sukan.

AA : **Sukan yang sekolah punya?**

MS : *Play for college* [Bermain untuk kolej].

AA : **Oh, termasuk kolej sekali *eh* [ye]?**

MS : RMC *tu [itu]* kolej.

AA : **Jadi selain daripada itu, ada aktiviti lain lagi yang professor aktif waktu di zaman sekolah dahulu?**

MS : Saya *dulu* [dahulu] *Secretary of Sailing Club* [Setiausaha Kelab Pelayar].

AA : **Sailing Club? Kelab Layar? Itu RMC?**

MS : Kelab pelayar. *A'ah* [ye]. *Secretary of Photography Club* [Setiausaha Kelab Fotografi]

AA : ***Sailing* [layar] dan Fotografi, lagi?**

MS : Lepas *tu [itu]* *Secretary of* [setiausaha bagi] Persatuan Kebudayaan Kebangsaan. Dia kena aktif lah sebab *tu [itu]* kita bagus kan? Dia *tak* [tidak] aktif *tak* [tidak] boleh, *ni [ini]* lembik *tak* [tidak] boleh la. Itu

selain dari kita belajar, di RMC dia ada, *every Saturday* [setiap hari sabtu]
dia ada *military training* [latihan ketenteraan].

AA : **Latihan ketenteraan *eh* [ye]. Dia macam khidmat negara zaman sekarang?**

MS : Kita ada belajar menembak, lepas *tu* [itu] kita pergi --- macam cuti sekolah kita pergi main bukit, panjat bukit, panjat gunung bukan bukit.

AA : **Oh mendaki la?**

MS : *A'ah* [ye] mendaki ataupun naik *raft* [rakit], *rafting* [berakit]. Saya biasa naik *rafting* [berakit] dari bandar Manik Urai sampai ke Tumpat. Ada cerita dalam buku *tu* [itu] saya *tak* [tidak] bawak [merujuk kepada penulisannya].

AA : ***Okay* [baiklah] jadi - zaman profesor dahulu, pernah dapat sebarang anugerah?**

MS : (Ketawa) mana ada (ketawa) masa di STAR *tu* [itu] dapatlah *prize* [anugerah] daripada Tunku Abdul Rahman.

AA : **Dari Tunku Abdul Rahman?**

MS : *A'ah* [ye]. *I think its book prize* [anugerah buku].

AA : **Hadiah untuk apa *tu* [itu]?**

MS : *Academic prize* [anugerah akademik] lah. Dia bagi hadiah *tu* [itu] tahun *enam puluh* [60] *lima puluh sembilan* [59] *kot* [rasa], tapi gambar *tak* [tidak] ada lah.

AA : **Tahun berapa?**

MS : *Sembilan belas lima puluh sembilan* [1959] - *Form 3* [tingkatan 3] lah *tu* [itu]. *Form two* [tingkatan 2], *Form three* [tingkatan 3] lah. *Pastu* [selepas itu] di RMC *tak* [tidak] dapat hadiah apa pun (ketawa). Tapi di RMC dapat geran. Oh, itu dia panggil biasiswa kecil.

AA : **Ashraf: Biasiswa kecil lah. Dapat *tu* [itu] sebab apa *tu* [itu]?**

MS : Sebab kita miskin. Di STAR pun dapat *jugak* [juga]. Biasiswa kecil negeri. *Dua puluh ringgit* [RM20] sebulan *dua puluh ringgit* [RM20] nak buat *ape* [apa] sekali datang Planet *abis dah* [sudah habis] [rujuk kepada lokasi temu bual]. *Dua puluh ringgit* [RM20] sebulan *you know* [awak tahu], sekali makan *je dah* [sahaja sudah] *dua puluh ringgit* [RM20].

AA : **Tapi zaman *dulu* [dahulu] *dua puluh ringgit* [RM20] ringgit *tu* [itu] nilai dia besar eh zaman belajar *tu* [itu] lah. Okay jadi, kawan-kawan**

sekolah zaman sekolah yang profesor masih ingat sampai sekarang,
ada *tak* [tidak]?

MS : Oh ramai.

AA : Ramai yang masih ingat?

MS : Masih ingat.

AA : *Sape* [siapa] *tu* [*itu*]? yang paling rapat lah kiranya?

MS : Ramai kita rapat. Kita bukan macam sekarang, budak-budak sekarang *tak* [tidak] ingat orang punya. *Just now I was meeting one, he just came in my house* [tadi saya baru jumpa seorang, dia datang rumah saya].

AA : Oh, baru jumpa *sorang* [seorang] tadi?

MS : *Last week event annual dinner old RMC* [minggu lepas, majlis makan malam pelajar lama RMC] punya budak.

AA : Semua masih rapat lah semua lah *eh* [ye].

MS : Kalau nak sebut nama ramai pun. Dia sebab kita masih rapat lagi tapi *tak* [tidak] lah hari-hari jumpa kan, semua ada kerja.

AA : Masih lagi berhubung lah kan, jadi kalau jadi apa-apa pun *tau* [tahu] lagi?

MS : Baru lagi kita jumpa ada *old putra gathering annual dinner* [majlis makan malam pelajar lama] *tu* [itu] memang ramai lah.

AA : Jadi dalam sekolah *dulu* [dahulu] boleh kongsikan pengalaman manis dan pahit di sana. Macam pengalaman yang profesor ingat lah waktu profesor belajar, pengalaman yang memang susah nak lupa?

MS : Oh, manis dan pahit. Kebanyakan di RMC lah banyak. Masa di Sekolah Tunku Abdul Rahman *dulu tak* [dahulu tidak] berapa ingat sangat. Lagipun dekat sana pun *tak* [tidak] banyak. Sana orang miskin, RMC *tu* [itu] orang kaya sikit. Bukan orang kaya lah, tapi jenis kita dapat banyak lagi gaji. Gaji banyak, dapat *empat puluh ringgit* [RM40] sebulan dia punya elaun.

AA : Ada macam sesuatu yang jadi *kat* [dekat] situ yang ingat ke?

MS : Saya biasa jadi-- gating (ketawa). Gating dia punya *punishment* [hukuman], maknanya gating *tu* [itu] *we must report every hour* [kami harus laporkan setiap jam], jalan kaki daripada hostel ke *guard house* [rumah pengawal] kat situ kita panggil *gate* [pagar], *thats why we call* [sebab itulah kita panggil] gating. Gating *kire* [kira] kalau macam sekolah biasa dia panggil *detention class* [kelas tahanan] lah kan *ni* [ini] kira *detention class* [kelas tahanan] la. Tak ada sekarang kan? Ada ke

sekarang? Sekarang *ni* [ini] tak buat *ape* [apa], sekarang *ni* [ini] *you* [awak] buat sikit je panggil *lawyer* [peguam] kan? Dulu tak ada.

AA : Kalau sekolah *international* [antarabangsa] ada la tapi kalau sekolah kebangsaan *tak* [tidak] ada kot.

MS : Sekolah menengah pun *tak* [tidak] ada?

AA : Sekolah menengah kelas tambahan *je* [sahaja] dia orang buat?

MS : Kita boleh *juga* [juga] kan *military* [ketenteraan] la dia satu --- Tapi yang saya --- *involvement* [penglibatan] la *involvement* --- *activities* [aktiviti-aktiviti].

AA : Itu yang banyak ingat la *eh* [kan]?

MS : Kita --- *tak* [tidak] ada lah orang kata *satu* [1] *because it is so many* [itu adalah sangat banyak]. *Ah* [ya] - saya biasa jadi penyanyi boleh.

AA : Penyanyi untuk RMC *tu* [itu]?

MS : Ni malam kebudayaan. Saya biasa jadi - apa nama - dipanggil *stage manager* [pengurus pentas]. Ada persembahan, kita ada lampu. Kena jaga lampu semua. Menyanyi pun boleh. *And then* [dan kemudian] api

sebenarnya yang seronok *tu* [itu] naik gunung la *and then* [dan kemudian] yang naik *rafting* [berakit] *tu* [itu]. And then we went through outbound school [Dan kemudian kami pergi melalui Outward Bound School]

AA : Outbount school *tu* [itu] di mana *tu* [itu]?

MS : Lumut. Tak pernah dengar *eh* [ya]. Orang sekarang tak pernah pergi, disiplin banyak. Orang ramai disiplin kan? Budak sekarang dengar disiplin *je* [sahaja] (mengeluh). *Actually outbound school here is a good training center* [Sebenarnya, Outward Bound School di sini ialah sebuah pusat latihan yang baik]. Tak pernah dengar *eh* [ye]? OBS, di lumut. *Actually a lot of company send their staff there la to train them* [sebenarnya banyak syarikat menghantar pekerja kesana untuk mendapatkan latihan]. Mahal - kos dia mahal. Tapi masa kita *dulu* [dahulu] budak-budak kita okay lah. Cuci jamban sendiri. Sekarang tak berani buat kan?

AA : Sekarang *tak* [tidak] ada, mana ada.

MS : *That's why now we have problem* [itu sebab kita tahu masalahnya]. *The younger generation got problem* [generasi muda mempunyai masalah]. *Yes* [ya] okay - Memang banyak pengalaman, nak sebut *jenuh* [penat] la - macam-macam. Tapi memang *I enjoy* [saya gembira]. *Enjoy* [gembira] dia punya *ni* [ini] *the weekend camping* [perkhemahan mingguan], kita *camping* [berkemah] dekat Cameron Highland. Macam di RMC, dia

panggil *annual camp* [perkemahan tahunan] setahun sekali dia buat *dua* [2] minggu. Di Cameron Highland kadang-kadang di Genting Sempah.

AA : **Boleh ingat camping tu [itu]?**

MS : *And then weekend camping* [Dan perkemahan mingguan] ada *almost every week* [hampir setiap minggu].

AA : **Kira semua tu [itu] *under* [bawah] sekolah ke yang anjurkan?**

MS : *Military* [ketenteraan]. *Its part of our military training* [Ia sebahagian dari latihan ketenteraan kami] lah.

AA : ***Okay* [baiklah] jadi selepas RMC tu [itu] selepas sekolah menengah dan tingkatan *enam* [6] kemudian tu [itu]?**

MS : Yang pahit tu [itu] *tak* [tidak] ada lah, *i don't remember anything* [saya tidak ingat apa-apa] pahit lah.

AA : **Semua serba serbi yang seronok lah *kat* [dekat] sana *eh* [ye]?**

MS : Dari segi *scar* [parut] tu [itu] ada sedikit. Kena rotan - tapi tak pahit juga, seronok juga. Kena rotan dengan Tun Hamdan. Dia *our first headmaster* [dia pengetua pertama kami]. Dia dulu *first headmaster of Sekolah Tunku Abdul Rahman* [pengetua pertama Sekolah Tuanku Abdul Rahman]. Dia

biasa rotan sebab kita *organize* [adakan] mogok. Tak pahit (ketawa), seronok. Bulan puasa pulak *tu* [itu], *tak* [tidak] makan, *tak* [tidak] makan sahur, kita mogok masa sahur. Kita *influence* [pengaruhi] semua, *prefect* [pengawas] pun *join* [ikut] kita, *head prefect* [ketua pengawas] pun *join* [ikut] kita *pastu* [selepas itu] kena rotan lah. Malam *tu* [itu] *jugak* [juga] kena rotan.

AA : Kira mogok *tu* [itu] *satu* [1] hari *je* [sahaja] sempat?

MS : *A'ah* [ya] *satu* [1] hari tapi memang dia ubah lah.

AA : Jadi selepas STAR, selepas RMC lepas *tu* [itu] *kat* [dekat] mana profesor melanjutkan pelajaran?

MS : Pergi Cardiff, ada tadi kan yang sebut Cardiff *ni* [ini].

AA : Yang Cardiff *tu* [itu] untuk apa *tu* [itu]? Bawah program apa *tu* [itu]?

MS : *Metallurgy* [kaji logam], tapi saya dapat biasiswa *tu* [itu].

AA : Dapat biasiswa?

MS : *Teaching scholarship* [Biasiswa Pengajar]. *Federal Teaching Scholarship* [Biasiswa Pengajar Persekutuan].

AA : *Okay* [baiklah], **Biasiswa Pengajar Persekutuan la? Itu kira apa eh [ya] Diploma ke?**

MS : *Bsc.* [Bachelor]. *Metallurgy* [kaji logam], saya *tak* bawak kad lah, *tak* [tidak] sempat. Pernah dengar *metallurgy* [kaji logam]? Metal Logam?

AA : **Yang belajar mengenai logam-logam semua *tu* [itu] la *eh* [ye]. Jadi maknanya selepas sekolah menengah terus buat Bachelor, Ijazah *tu* [itu] kan?**

MS : *Under* [bawah] biasiswa lah, England.

AA : : **Jadi lepas belajar Metallurgy Bachelor *tu* [itu], lepas *tu* [itu] sambung belajar apa?**

MS : Master, *Metallurgy* [kaji logam] *jugak* [juga] *Metallurgy and Management* [Kaji logam dan Pengurusan]

AA : **Itu belajar di mana *tu* [itu]?**

MS : Birmingham, University of Birmingham

AA : **University of Birmingham? Yang dekat Cardiff tu [itu] pun University of Cardiff ya?**

MS : Dia punya Universiti panjang nama dia, University College of South Wales and Monmouthshire. Tapi *under* [bawah] University of Wales lah. University of Wales *ni* [ini] ada *lima hingga enam* [5-6] *University College* [Kolej Universiti], Sekarang *ni* [ini], Cardiff *da* [sudah] jadi University of Cardiff sekarang *ni*[ini]. *Dulu* [dahulu] masa *tu* [itu] dia masih *University College* [Kolej Universiti] lagi.

AA : ***Kira* [jadi] dah dinaiktaraf lah sekarang *ni eh* [ini ye].**

MS : *A'ah* [ya] masa *tu* [itu] ada *four or five university college* [empat atau lima kolej universiti], Swansea *satu* [1], Bangor *satu* [1].

AA : **Bangor?**

MS : B-A-N-G-O-R. *Lepas tu* [selepas itu] Aberystwyth *satu* [1]. *Ni where* [ini dimana] Arshad Ayub keluar lah.

AA : **Arshad Ayub *tu* [itu] siapa *tu* [itu]?**

MS : *The first* [pertama] Pengarah ITM [Sebelum UiTM di naik taraf ke Universiti].

AA : **Pengaruh ITM?**

MS : Yang kenal *ni* [ini] *gang-gang* [orang-orang] lama *je* [sahaja].

AA : ***Okay* [baiklah] jadi *lepas* [selepas] di Universiti of Birmingham di bawah *Master Metallurgy and Management* [Master Kaji Logam dan Pengurusan] *lepas tu* [selepas itu] apa lagi?**

MS : Balik mengajar. *Lepas tu* [itu] *lima* [5] tahun pergi *pulak* [pula]. Buat Phd. Di University of Manchester Institute of Science and Technology. U-M-I-S-T. Sekarang *ni dah* [ini sudah] *combine* [bergabung], *dulu* [dahulu] ada *dua* [2]. Sekarang *ni dah* [ini sudah] *combine* [bergabung] *balik* [semula], *it's the biggest university in Europe now, in term a number of student* [Sekarang, ia adalah universiti terbesar di Eropah dalam jumlah pelajar].

AA : **Subjek yang belajar bawah *tu* [itu] ialah apa?**

MS : *Corrosion* [karat], *ni* [ini] *combine* [bergabung] *Chemistry and Metallurgy* [Kimia dan Kaji Logam]. Yang itu Biasiswa Commonwealth.

AA : **Biasiswa Commonwealth? Biasiswa Kerajaan Persekutuan?**

MS : Commonwealth Fellowship.

AA : Kalau Biasiswa Commonwealth tu [itu] sape [siapa] yang tawarkan? Kerajaan Malaysia ke?

MS : England, England bagi. Dia panggil fellowship. Banyak tu [itu], lima ratus pound [500]. Commonwealth Fellowship, ini ialah Ungku Aziz yang bagi dan tolong organize [aturkan].

AA : Ungku Aziz yang tolong organize [atur] kan?

MS : Ungku Aziz pun tak [tidak] kenal kan?

AA : Saya pernah dengar nama tapi saya tak [tidak] ingat.

MS : By chances you [secara kebetulan] mesti dengar, the first Malaysian [orang Malaysia pertama], first [pertama] Melayu. Bapak [bapa] governor [gabenor] Malaysia sekarang.

AA : Tan Sri Zeti Akhtar?

MS : Ha [Ya] bapak [bapa] dia, Profesor Ungku Abdul Aziz. Orang muda tak [tidak] kenal dia lah. He is still alive, he is about 88 [Dia hidup lagi, dia berusia dalam 88 tahun]. Hidup lagi. Dia sama dengan umur Mahathir.

AA : Ungku Abdul Aziz ada bukukan?

MS : Ada buku *tu* [itu]? Buku *about* [mengenai], *Renaissance*. The Renaissance Man buku *tu* [itu], dalam buku *tu* [itu] ada saya punya - dalam buku *tu* [itu] saya ada satu *chapter* [bab] tulis. *One chapter* [satu bab], The Renaissance Man. Kalau *you* [kamu] nak *I* [saya] boleh bagi *a copy of the article* [satu salinan artikel tersebut] *tu* [itu] lah cuma *tak* [tidak] *bawak* [bawa] hari ni. Guna email la boleh. *You can read also* [kamu juga boleh baca], sejarah lawan Cina. Majlis perang cina, sekarang *ni* [ini] *you all* [kamu semua] *tak* [tidak] perang kan? *Ni* [ini] *you* [kamu] perang dengan Melayu.

AA : **Perang antara Melayu (ketawa). Okay jadi, sepanjang duduk dekat Manchester *tu* [itu] isteri professor pun ada ikut sekali lah ye?**

MS : Sejak Cardiff isteri saya ada lagi.

AA : ***So* [jadi] maknanya daripada Cardiff ke Birmingham ke Manchester memang ikutlah sepanjang masa, *tak* [tidak] ada tinggal *kat* [dekat] Malaysia eh.**

MS : Sebab isteri saya pergi buat PhD *dua* [2] tahun, *sepuluh bulan* [10] dah siap. Rekod *tu* [itu].

AA : **Sekarang *ni* [ini] semua bidang yang macam profesor belajar macam *Metallurgy* [Kaji Logam] dan *Corrosion* [karat] *ni* [itu] itu semua**

yang profesor pilih sendiri ke ataupun berdasarkan keluarga
pilihkan ke ataupun yang pihak pengajian yang tawarkan?

MS : Mana ada keluarga *tau* [tahu] apa, *not like you all* [bukan macam kamu semua] sekarang semua tahu. Saya pun *tak* [tidak] tahu apa-apa, saya pilih pun saya *tak* [tidak] tahu apa. Saya minat *chemistry* [kimia] sebab *metallurgy* [kaji logam] ni [ini] banyak *chemistry* [kimia], *physic* [fizik] and *chemistry of metal* [dan kimia logam]. *What I did was I look into the Encyclopaedia Britannica* [Apabila saya membaca Britannica Ensiklopedia], *Metallurgy* [kaji logam] ni *menatang* [bermaksud] apa, *so I look and it says physics, chemistry of metallurgy. And I am good at chemistry at that time* [Jadi saya baca dan ia mengenai fizik, kimia logam. Dan saya bagus dalam kimia pada waktu itu.]

AA : Jadi selepas dapat ijazah semua *tu* [itu] memang *mintak* [mohon] la untuk belajar *Metallurgy* [kaji logam] dan sebagainya ke atau memang *dah* [sudah] ditawarkan jadi--?

MS : *That one interesting for you* [Itu yang akan menarik]. Nak pergi luar negeri? *I choose a subject that is not available here* [saya pilih subjek yang tidak ada disini]. Pandai la sikit.

AA : Cari subjek yang *tak* [tidak] ada di Malaysia?

MS : *Tak* [tidak] ada di Malaysia, *tu* [itu] yang dapat luar negeri *tu* [itu].

AA : **Jadi memang semua subjek yang profesor belajar memang yang profesor pilih sendiri?**

MS : *Tak* [tidak] ada orang, *tak* [tidak] ada *sape* [siapa] nak mengajar. Sekarang *ni* [ini] macam-macam ada kan, sekarang *ni* [ini] *you all everything is given to you* [kamu semua diberi semuanya], Kalau bodoh lagi memang saya marah benar. Dulu *tau* [tahu] *tak* [tidak], *nobody* [tiada siapa] *tak tau* [tidak tahu] apa pun, Universiti pun *tak tau* [tidak tahu] apa dia universiti *tu* [itu]. Sekarang *ni* [ini] kita *bawak* [bawa] di tempat sekarang *ni* [ini] dia orang *nak bawak* [mahu bawa] budak darjah *lima* [5] *nak bawak* [mahu bawa] pergi masuk universiti nak tengok ---.

AA : **Masuk universiti untuk? Tengok universiti?**

MS : *Nak* [mahu] duduk situ *dua* [2] hari *satu* [1] malam, *tah apa bende* [tidak tahu apa-apa]. Bulan Ogos *ni* [ini].

AA : **Daripada mana *tu* [itu]?**

MS : Johor.

AA : ***Okay* [baiklah]. Jadi - bila professor *nak* [mahu] melanjutkan pelajaran *ni* [ini], jadi sebagai mana yang professor cerita, professor**

dapat biasiswa semua, jadi semua *tu* [itu] memang bantuan biasiswa ke atau ada keluarga?

MS : Mana ada, orang miskin *sape nak* [siapa mahu] bayar. Dapat *empat puluh* [40] pound sebulan *lima* [5] pound hantar kampung. Masa *tu* [itu], masa *undergraduate* [masih belajar] *tu* [itu] *empat puluh* [40] pound *per month* [satu bulan]. *Lapan ringgit* [RM8] per pound. *Tiga ratus ringgit* [RM300] lah, hantar *empat puluh ringgit* [RM40] *balik kat bapak* [semula kepada bapa]. *Lima* [5] pound hantar balik. Kita orang miskin *ni* [ini]. Sekarang *ni* [ini] *empat puluh pound* [40] habis dua minggu *je* [sahaja] kan?

AA : *Okay* [baiklah] *tak apa* [tidak mengapa]. **Macam kata profesor sendiri sebelum *ni* [ini] semua benda yang profesor belajar, *metallurgy* [kaji logam] dan sebagainya semua bawah minat professor sendiri la. *Okay* [baiklah] jadi waktu belajar di universiti dulu —?**

MS : Bukan minat pun sebenarnya *tak tau menatang apa* [tidak tahu apa pun]. *Nak* [mahu] pergi luar negeri *je* [sahaja].

AA : *Tapi* [tetapi] memang *nak* [mahu] belajar benda *tu* [itu] lah?

MS : *Pastu* [Selepas itu] *bila* [apabila] *dah* [sudah] belajar - *it's interesting* [ianya menarik]. Sebab *tu* [itu] kadang-kadang nasihat budak-budak *ni* [ini] sibuk sangat nak jadi itu *nak* [mahu] jadi ini, *you* [kamu] *tau* [tahu]

ke apa *bende tu* [semua itu]? Dia tengok *je* [sahaja] ada orang *duk* [duduk] belajar *ni* [ini] dia terus buat macam ni, dia ingat. You jadi do not know.

AA : Sebab *tak tau* [tidak tahu] lagi realiti apa yang *diaorang* [mereka] akan belajar *tu* [itu] kan?

MS : Saya belajar and *then after five year, I enjoy* [selepas 5 tahun, saya gembira].

AA : Macam professor masa belajar benda *tu* [itu] dan kemudian professor jatuh cinta lah dengan subjek *tu* [itu] sendiri?

MS : *That's how it is* [dan begitu] lah.

AA : Jadi waktu belajar di universiti *dulu* [dahulu] siapakah teman seperjuangan profesor di sana?

MS : *Tak ada jugak* [tidak ada juga] lah, *kat* [dekat] Cardiff *tu* [itu] kita - *I'm the only Malaysian there* [saya seorang warga Malaysia disana]

AA : *The only Malaysian there* [Hanya seorang warga Malaysia disana]?

MS : Kelas pun *tak* [tidak] besar, saya ingat dalam *dua puluh* [20] orang juga lah. *I think about* [saya fikir dekat] *dua puluh* [20] *je* [sahaja]. *Metallurgy is about 20 people je* [Kaji logam dalam 20 orang sahaja]. Dia kebanyakan

budak-budak England ada yang *foreigner* [orang asing] ada *sorang* [seorang] *tu [itu]* yang baik dengan saya *tu [itu]* Norweigen, sorang India, Takriwan nama dia. Ada *dua* [2] *tu [itu]* yang saya ingat la *satu [itu]* Norweigen, Claus nama dia, Claus nama dia Claus Breyholt. Kita biasa pergi rumah dia.

AA : Waktu [itu] di sana lah?

MS : *A'ah* [ya] kita melawat rumah dia, kita pegi *holiday* [bercuti], kemudian *sorang* [seorang] India, Takriwal nama dia tapi *not so close* [tidak dekat sangat] lah. Lain *the rest* [yang lain] *tu [itu]* England, *English* [orang Inggeris] lah.

AA : Di Birmingham *dulu* [dahulu] ada yang rakan yang rapat *kat* [dekat] situ?

MS : Yang di Birmingham kebanyakan *English* [orang Inggeris] lah. *Small class* [kelas kecil] *jugak* [juga], dia Masters program, setahun kursus dengan *research* [penyelidikan].

AA : Makna memang *tak* [tiada] ada rakan sekelas yang *tu [itu]* lah *eh* [ya].

MS : *I think it's about ten* [saya ingat dalam sepuluh] juga lah maksimum pun, *tak* [tidak] banyak.

AA : Tak ada yang boleh nak rapat la time *tu* [itu] *eh* [ya]?

MS : Sibuk kerja sibuk, sibuk belajar. Yang kita *duk* [duduk] berkawan *ni* [ini] berkawan dengan *ni je* [ini sahaja] lah [merujuk kepada isterinya] *lepas tu* [selepas itu] kawan dengan budak Malaysia lah budak Malaysia ada *kat* [dekat] situ ramai.

AA : Di Manchester pun sama *jugak* [juga]? Ke macam mana?

MS : Di Manchester banyak, di Manchester dia budak Arab lah, PhD.

AA : Ada yang rapat dengan sesiapa *kat* [dekat] situ?

MS : *Baru ni* [baru-baru ini] ada *sorang* [seorang] datang daripada India *tapi* [tetapi] dia *dah* [sudah] jadi British *citizen* [warga].

AA : *British citizen* [warga British], maknanya asalnya dia daripada India, dia duduk lama dekat —?

MS : *Haa* [ya] masa *tu* [itu] buat PhD dengan dia sekali *at the same time* [pada masa yang sama] lah.

AA : Dekat Manchester *tu* [itu] lah, tahu nama dia?

Bophinder Singh. Tapi dia *ni tarak* [ini tiada] *tu* [itu] turban. Lepas *tu* [itu] saya kenal juga budak-budak Arab, budak arab banyak lah. Tapi dia dah balik kampung, kerja ke *tak tau* [tidak tahu] lah.

AA : ***Kira* [jadi] memang *dah tak* [sudah tidak] jumpa lagi lah?**

MS : Budak Malaysia masa PhD lah, masa PhD kita banyak lah, orang buat PhD banyak kan.

AA : **Jadi, tapi teman yang paling rapat sekali sepanjang masa belajar *tu* [itu], Puan la *eh* [ya] (merujuk kepada isteri Profesor).**

MS : Sebab kita macam di Cardiff ada *sorang* [seorang] *dua* [2] di budak Malaysia. Farid, dia pun budak RMC jugak dia buat *architecture* [arkitek], di Cardiff. *So we had a few people* [jadi kami ada beberapa orang] tapi Farid *ni* [ini] jarang jumpa *dah* [sudah] sekarang *ni* [ini]. Dia *dulu* [dahulu] kerja dengan Lim Kok Wing. Sebab kita macam di Cardiff ada *sorang* [seorang] *dua* [2] di budak Malaysia.

AA : ***Okay* [baiklah] jadi pada pendapat Profesor lah kan, teman seperjuangan macam contohnya Puan [merujuk kepada isteri professor], dengan adanya Puan di sisi Profesor sepanjang masa belajar dulu, dia membantu mempengaruhi profesor belajar *tak* [tidak] di Universiti?**

MS : *Ye [ya]* la dia tolong banyak, tolong masak (ketawa). Tolong masak, tolong taip *thesis* [tesis] tiga-tiga thesis dia yang taip (ketawa). Tiga-tiga, Bsc, Masters, Phd. *Thats why* [sebab itu] cepat siap. Tesis *ni* [ini] besar, saya *tak* [tidak] bawak balik. *Actually I* [sebenarnya saya], dia orang *dah* [sudah] buat my PhD *tu* [itu] tebal, dia orang dah buat *digitalize* [digitalkan], dah ada CD. Orang buat PhD kan lama kan, saya dah siap dia terus taip. *Exactly three years* [setepatnya 3 tahun] bawak balik. Ni bukan teman seperjuangan, *ni* [ini] teman sehidup, semati (ketawa).

AA : **(Ketawa) Memang banyak membantu la *eh* [ya]?**

MS : Kita teman seperjuangan *tak* [tidak] ada sebenarnya, kat universiti *tak* [tidak] ada. *I mean we know people, that's all but* [maksud saya, kita kenal manusia, itu semua tetapi ---].

AA : **Kira yang dah sampai balik Malaysia pun ada kenal kan?**

MS : Ada lagi banyak lagi. Maknanya kita kenal-kenal begitu *je* [sahaja] lah. Lepas *tu* [itu] ada sorang *tu* [itu] naib *chancellor uniten* [canselor Uniten], kita pergi tengok *Manchester City every week* [bandar Manchester setiap minggu]. Ada *season ticket* [musim tiket] kan kita pergi dua-dua orang. *Manchester city* [bandar] kita pergi tengok bola tiap-tiap minggu, dia *tu* [itu] ada la, dia pun *dah* [sudah] berhenti sekarang, Uniten. Profesor Mashkuri.

AA : *So* [jadi] memang adanya teman hidup memang membantulah sangat-sangat ye?

MS : Sampai jadi contoh, "Eh Dato', cepatnya buat PhD"?

AA : Jadi, sekarang *ni* [ini] bagaimana pula dengan latar belakang pendidikan adik beradik profesor?

MS : Yang ke luar negara saya *sorang* [seorang] sahaja lah.

AA : Yang adik beradik lain semua belajar ---

MS : Masuk universiti *sorang* [seorang] lagi, adik bongsu Harun. Yang bongsu la *sorang* lagi masuk universiti sini, Universiti Malaya, dia pun dah pencen dah. Yang lain *tu* [itu], *tak* [tidak] ada lah. Ada *sorang* [seorang] masuk UTM sekejap lepas *tu* [itu] keluar juga.

AA : *Okay* [baiklah] macam profesor kata tadi, sebelum profesor masuk universiti maknanya sebaik sahaja tamat sekolah ada bekerja ke?

MS : *Part time* [kerja sementara] - eh bukan *part time* [kerja sementara], guru sementara.

AA : Jadi guru sementara? *Kat* [dekat] mana *tu* [itu]?

MS : Guru sementara, sekolah kebangsaan ada *satu* [itu], Paya Keladi.

AA : Paya Keladi di mana *tu* [itu]?

MS : Kepala Batas, Pak Lah punya tempat. Saya kerja dengan dia punya setiausaha politik la masa *tu* [itu], dah meninggal dah orang *tu* [itu] pun.

AA : Berapa lama *tu* [itu]?

MS : *Tiga* [3] Bulan, lepas *tu* [itu] mengajar sekolah menengah, Maxwell School [Sekolah Maxwell].

AA : Maxwell *School* [Sekolah Maxwell] sini ke?

MS : *Ha'a* [ya], Maxwell *School* [Sekolah Maxwell] KL [Kuala Lumpur]. Sekolah *gangster* [ganas], *itu* [itu] sekolah menengah la. Itu *5-6 bulan* [lima hingga enam bulan] *ni* [ini] sebelum pergi England lah.

AA : Sebelum pergi England sebelum ke Cardiff kan?

MS : Pergi ke Cardiff September, lepas *tu* [itu] *from first Januari* [dari pertama Januari] *tu* [itu].

AA : Kira memang minat nak mengajar ke atau *kat situ* [dekat situ] *je* [sahaja] boleh masuk?

MS : Cari duit.

AA : **Macam mana boleh dapat *offer* [tawaran] nak mengajar *tu* [itu]?**

MS : Cari lah, bukan *offer* [tawaran] kita pergi cari lah.

AA : **Profesor cari sendiri *eh* [ya]. *Tapi* [tetapi] zaman *tu* [itu] siapa dah habis sekolah memang boleh mengajar ==**

MS : Sementara, mengajar sementara memang ada. Dia gaji *tiga ratus sepuluh ringgit* [RM310], kalau SPM *tu* [itu] gaji dia *seratus lapan puluh ringgit* [RM180] je, kalau HSC sekolah menengah *tu* [itu] dapat *tiga ratus sepuluh ringgit* [RM310] sebulan.

AA : **Pernah jadi guru sementara, *itu* [itu] pekerjaan pertama ke ataupun ada lagi yang awal sebelum *tu* [itu] pernah bekerja?**

MS : *Tak* [tidak] ada.

AA : **Guru sementara *tu* [itu] la sebagai pekerjaan pertama *eh* [ya]?**

MS : Pekerjaan pertama yang betul-betul *ni* [ini] pensyarah lah.

AA : **Maknanya yang lepas habis belajar universiti, pensyarah la?**

MS : Terus pensyarah, sebabnya *scholarship* [biasiswa] pun *teaching scholarship* [biasiswa pengajar]. *Federal teaching scholarship* [biasiswa pengajar persekutuan] kan. Patutnya kerja dengan *technical college* [kolej teknikal], *tak* [tidak] jadi *pastu* [selepas itu] pergi jumpa Pak Ungku UM, dia bagi. Dia cari orang, dia cari melayu. Saya ada kawan *sorang* [seorang] dalam kampus yang bekerja dengan Universiti Malaya, dia panggil. Pergi cepat, terus dapat. Pergi jumpa Pak Ungku, *start* [mula] *besok* [esok] surat pun *tak* [tidak] keluar lagi.

AA : *Alhamdulillah* [syukur] la, terus jadi *lecturer* [pensyarah] di situ.

MS : *Assistant Lecturer* [penolong pensyarah].

AA : *First* [pertama] sekali *start* [mula] dengan *assistant* [penolong] *lecturer* [pensyarah] *je* [sahaja] *eh* [ya]?

MS : Sebab saya ada Master sahaja, tahun *tujuh puluh satu* [1971].

AA : **Profesor pernah berniaga *tak* [tidak]?**

MS : (Geleng kepala).

AA : ***Tak* [tidak] pernah langsung *eh* [ya]. Waktu belajar dulu tak ada *jual-jual* [menjual]?**

MS : *Tak* [Tidak] ada lah. *Kat* [dekat] sekolah rendah *dulu* [dahulu] ada lah tolong *mak sedara* [emak saudara] jual *mihun* [bihun], *mak sedara* [emak saudara] dulu cikgu *situ* [itu], cikgu sekolah menengah. Tolong dia jual, *that's all* [itu sahaja] la meniaga pun, tolong jual *mihun* [bihun].

AA : **Jadi lepas tamat Cardiff *tu* [itu], profesor terus mula mengajar di UM lah ya?**

MS : Lepas Birmingham lah lepas Birmingham. *Pastu* [selepas itu] Birmingham. Cardiff Bsc, *lepas tu* [selepas itu] terus pergi Birmingham Msc. Balik *tu* [itu] baru mengajar.

AA : **Okay [baiklah], maknanya Cardiff, and Birmingham *pastu* [selepas itu] baru pulang ke Malaysia mengajar. Bila mula mengajar *tu* [itu], mengajar sebagai pembantu pensyarah Universiti Malaya *eh* [ya]?**

MS : Penolong pensyarah, bukan pembantu pensyarah.

AA : **UM [Universiti Malaya] *tu* [itu] di PJ [Putrajaya] *eh* [ya]?**

MS : Fakulti kejuruteraan.

AA : **Bawah subjek apa *tu* [itu]?**

MS : Pengajian *material* [bahan] lah. Sebab *tu* [itu] subjek *on metallurgy* [dalam kaji logam].

AA : Oh subjek *Metallurgy* [kaji logam] la?

MS : *Ha'a* [ya] memang *Metallurgy* [kaji logam] la subjek dia. *Faculty of Engineering* [Fakulti Kejuruteraan]

AA : *Okay* [baiklah] jadi - kenapa pilih bekerja sebagai pensyarah?

MS : Pilih macam mana dah biasiswa dia biasiswa pengajar (ketawa).

AA : Jadi mula-mula bekerja sebagai penolong pensyarah di sana lepas *tu* [itu] naik pangkat jadi apa *tu* [itu]?

MS : Profesor Madya lah.

AA : Profesor Madya terus *eh* [ya]? Maksudnya penolong pensyarah terus ke profesor Madya?

MS : Ya.

AA : Jadi sepanjang bekerja sebagai pensyarah di Universiti Malaya di UM *tu* [itu], pencapaian tertinggi yang profesor pernah dapat apa?

MS : Profesor Madya lah, lepas *tu* [itu] jadi timbalan dekan.

AA : **Timbalan dekan lah, di Universiti Malaya *tu* [itu]?**

MS : Timbalan dekan *ni* [ini] *actually* [sebenarnya] tugas tambahan (ketawa).
Bukan pangkat. Pangkat dia pensyarah la, Profesor Madya la.

AA : **Jadi, boleh profesor ceritakan sedikit tak pengalaman =?**

MS : Kalau *nak* [hendak] cerita panjang.

AA : **Sedikit *je* [sahaja], yang paling ringkas? Yang mana profesor ingat lah.**

MS : *Tu* [itu] seronok *nak* [hendak] cerita, saya baru-baru masuk *tu* [itu] daripada Fakulti Kejuruteraan masa *tu* [itu] semua cina. *Engineering Faculty* [Fakulti Kejuruteraan], saya seorang *je* [sahaja] melayu daripada jumlah *lima puluh lima* [55] pensyarah. *Student* [pelajar] dia lebih kurang *empat ratus* [400], ada la *kot* [mungkin] 3-4 [tiga hingga empat] orang melayu. *So* [jadi] *tu* [itu] yang tujuan Ungku Aziz *bawak* [bawa] masuk *tu* [itu], untuk ubah. Ubah daripada 'Hong Kong' kepada 'Malaysia', sebab Universiti Malaya *tu* [itu] *actually* [sebenarnya] *Faculty Engineering* [Fakulti Kejuruteraan] *tu* [itu] *is* [ialah] Hong Kong lah. Masa saya masuk *tu* [itu] pun dah pelik la. Masa *tu* [itu] saya tak reti *bawak* [bawa] kereta lagi, jadi kita pergi naik bas. *You all* [awak semua] sekarang *ni* [ini] *form*

2 [tingkatan dua] dah *bawak* [bawa] kereta kan? (Ketawa). Saya *dah* [sudah] kerja *tiga* [3] bulan baru ada kereta, balik England baru belajar *bawak* [bawa] kereta. Dah masters *tu* [itu] baru *bawak* [bawa] kereta, *so* [jadi] naik bas lama jugak la 2-3 [dua hingga tiga] bulan. Turun dekat masjid Universiti Malaya *tu* [itu], turun *situ* [disitu] jalan masuk jalan kaki. Ada sorang *tu* [itu] dia *berenti* [berhenti] eina, dia tanya "nak *pegi* [pergi] mana?" saya kata "pergi *engineering* [kejuruteraan]", "Oh *construction worker* [pekerja pembinaan] ke?" dia kata. Pasal masa *tu* [itu], dia tengah *dok* [sedang] buat bangunan. Bangunan baru dia buat masa *tu* [itu], *so I said* [jadi saya kata]"yea" *pastu* [lepas itu] saya masuk. Lepas *tu* [itu] kita ubah la *the whole system* [sistem keseluruhan], Ungku Aziz punya *ni* [ini] dia nak ubahkan supaya Fakulti Sains banyak melayu la. *So by the time I left* [jadi semasa saya pergi], lebih kurang *10 years later* [sepuluh tahun kemudian], banyak la berubah. Budak melayu banyak la, *lecturer* [pensyarah] melayu banyak kita *ambik* [ambil], kita buat program, macam-macam lah. Kita tambah, kita buat *special class* [kelas istimewa], *remedial class* [kelas bantuan] banyak, *pastu* [selepas itu] kita amik *lecturers* [pensyarah-pensyarah] hantar dia pergi belajar PhD semua. *Tu* [itu] *that's why* [itu kerana], *a big program actually* [program yang besar sebenarnya]. *In fact* [secara fakta], Asasi Sains Universiti Malaya *tu* [itu], yang *tu* [itu] memang kita *start* [mula] lah. Tahun *tujuh puluh tujuh* [1977] *that time* [masa itu]. *But I was not here that time when they started* [tetapi saya tiada disitu semasa mereka mula].

AA : *Time* [masa] *tu* [itu] kira inisiatif Profesor dan juga Ungku Aziz *jugak* [juga] lah? Dia bekerjasama la nak memanggil Melayu *eh* [ya]?

MS : Nak bagikan banyak budak melayu buat sains la. Kalau tidak bukan ada. Sebab *tu* [itu], *even* [walaupun] matrikulasi *ni* [ini] kita punya idea lah *tu* [itu] tapi dia orang curi la. *Otherwise* [kalau tidak] dulu melayu belajar Bahasa Melayu *je* [sahaja] lah, *Malay studies* [pembelajaran Melayu], *Islamic Studies* [pembelajaran Islam]. Ungku Aziz nak ubah, *tu* [itu] yang ubah kita buat *special* [istimewa] asasi *tu* [itu]. Tu yang jadi banyak budak melayu masuk *all the faculties in* [semua fakulti dalam] Universiti Malaya, kalau tidak budak melayu *tak* [tidak] ada, pensyarah pun *tak* [tidak] ada. Fakulti Sains, *Faculty Medicine* [Fakulti Perubatan], Fakulti Kejuruteraan, *Faculty Agriculture* [Fakulti Pertanian], *agriculture* [pertanian] dah pindah dah masa *tu* [itu], pindah pergi UPM.

AA : Jadi waktu [itu] Ungku Aziz nak buat *tu* [itu], memang dia panggil la semua pensyarah UM *tu* [itu] ajar sekali ke?

MS : Kita buat yang *tu* [itu] secara rahsia la. Ada empat orang la yang *duk* [sedang] buat mesyuarat-mesyuarat *ni* [ini]. *Empat* [4], *lima* [5] orang la. Semua dah meninggal dah, *so all my good gang* [jadi semua kumpulan saya] melawan *ni* [ini], semua dah meninggal.

AA : *So* [jadi] maknanya Ungku Aziz dan empat-empat dengan profesor sekali la yang mula merancang *nak* [hendak] menguatkan lagi institusi melayu *ni eh* [ini ya].

MS : Nak menambahkan lagi jumlah pelajar Melayu dalam bidang sains.

AA : Dia macam profesor cakap sebelum *ni* [ini] kan, *empat ratus* [400] pelajar *tu* [itu] Cina India *eh* [ya]?

MS : *Mostly* [keseluruhannya] cina.

AA : *Empat ratus* [400] pelajar cina, *lima puluh lima* [55] pensyarah cina.

MS : Dia ada *tiga* [3] india, dua [2] *overseas* [luar negara].

AA : *Tiga* [3] India, *dua* [2] *overseas* [luar negara] dan baki dia, *satu* [1] melayu ---?

MS : Lain semua cina.

AA : Jadi, dia punya proses pengajaran dan pembelajaran ---

MS : *English* [Inggeris].

AA : Dibuat dalam *English* [Inggeris] la. Jadi zaman *tu* [itu] orang melayu kita yang tiga empat orang dalam kelas *tu* [itu] dia ada masalah ke nak belajar?

MS : Mestilah (ketawa).

AA : Melayu kenapa *tu* [itu]?

MS : Melayu malas (ketawa), *tak* [tidak] *actually* [sebenarnya] dia orang *ni* [ini] bukannya malas, dia orang *ni* [ini] rajin. Pasal payah, *actually* [sebenarnya] sebabnya dia budak-budak cina yang masuk pandai-pandai. *And then* [dan pula] India yang masuk 3A - 4A, Melayu masuk 3E, 4E. Jadi susah la, *it's quite difficult to fight* [ia agak susah untuk lawan] Budak kita yang bagus-bagus semua hantar ke luar negeri masa *tu* [itu]. Yang dapat biasiswa semua yang bagus-bagus belaka. Yang tinggal *ni* [ini] teruk-teruk la, dia nak lawan cina yang pandai-pandai.

AA : Yang melayu yang datang belajar *tu* [itu] yang 3E, 4E *ni* [ini] kan dia bila belajar *tu* [itu] ada *tak* [tidak] masalah yang mereka hadapi ketika *itu* [itu], contohnya macam mana? Dari segi bahasa ataupun dari segi isi pembelajaran *tu* [itu] sendiri?

MS : *Actually* [sebenarnya] dari segi pembelajaran la.

AA : **Maknanya dari isi pembelajaran *tu* [itu] sendiri la bukannya masalah komunikasi dengan *lecturer* [pensyarah] laH eh [ya]?**

MS : Sini kita jaga betul-betul lah, *empat puluh* [40] orang *and most of them are successful* [dan kebanyakan dari mereka berjaya]. Jagalah, Melayu kena jaga *tak* [tidak] jaga dia jadi macam *you all* [awak semua] lah (ketawa). *After that I was also* [selepas itu saya juga], *incharge of* [ditugaskan] penukaran dari Bahasa Inggeris ke Bahasa mMelayu, masa *tu* [itu] *early 80's and late 70's* [awal 80-an dan akhir 70-an] *diorang* [mereka] nak ubah pengajaran kepada Bahasa Melayu *so I was incharge also because I was doing a lot of* [jadi saya juga bertugas membuat banyak] istilah masa *tu* [itu], tukar istilah daripada *English* [Inggeris] kepada Melayu dengan dewan bahasa lah.

AA : **Maknanya Profesor bekerjasama dengan pihak dewan bahasa untuk menukar istilah pembelajaran.**

MS : Nak boleh mengajar dalam bahasa Melayu lah.

AA : ***Okay* [baiklah] jadi selepas bekerja di Universiti Malaya, profesor bertukar kerja ke tidak?**

MS : Saya dipinjamkan.

AA : **Profesor dipinjamkan?**

MS : Kerana bagus.

AA : **Kerana bagus ya, (ketawa) okay [baiklah], berapa lama professor bekerja di universiti malaya sebelum dipinjamkan?**

MS : 13 tahun. *Seventy one to eighty four* [1971-1984]. *Eighty four* [1984] saya dipindahkan ke sini, dipinjamkan ke Sirim.

AA : **Macam?**

MS : Maknanya *you* [awak] bagus la. Orang *ni* [ini] orang bagus kau hantar dia jadi kepala SIRIM.

AA : **Jadi kepala SIRIM?**

MS : Bukan, dibawah *ni* [ini], terus jadi kepala.

AA : **Maknanya untuk mengetuai SIRIM lah ya?**

MS : Ya.

AA : **Masa *tu* [itu] SIRIM baru buka ke sudah lama?**

MS : Baru buka. Dia baru dibuka dalam *tiga* [3] *empat* [4] tahun. SIRIM ni dia ada *dua* [2] *institution* [institusi]. *Satu* [1] ---, *satu* [1] *standard institute* [institute], dia *dua* [2] ni dia *combine* [gabung].

AA : **Dua institusi *tu* [itu] bergabung menjadi SIRIM?**

MS : *A'ah* [Ya], menjadi SIRIM. Masa *tu* [itu] dia badan berkanun lagi, bukan sekarang *ni* [ini] dia dah menjadi ---.

AA : **Badan persendirian?**

MS : Badan --- *business* [perniagaan] kan? Korporat. Sekarang berhad, SIRIM BERHAD. *So I was sent there* [jadi saya dihantar kesana], masa *tu* [itu] *I was the second one* [saya menjadi yang kedua], masa *tu* [itu] dia ada *first* [pertama] --- *I was the second one* [saya adalah yang kedua] lah, dia panggil controller [ketua] masa *tu* [itu].

AA : **Oh, Ketua SIRIM ketika *tu* [itu] dipanggil *controller* [ketua]?**

MS : *Controller* [Ketua].

AA : ***Chief controller* [Ketua]?**

MS : Tukar jadi melayu dia jadi pengawal la, *tu* [itu] yang kita dipanggil jadi ketua *jaga* [pengawal]. *So I was seconded there for two years* [Jadi, saya dipinjamkan kesana selama 2 tahun].

TAMAT BAHAGIAN 2

BAHAGIAN 3: KERJAYA

AA : **Bagaimana SIRIM boleh panggil Professor. Ada orang yang mencadangkan ataupun bagaimana?**

MS : Sebenarnya kita ada lima, enam orang Melayu-Melayu masa itu, ini semua ini berasal dari Universiti Malaya punya *problem* [masalah], jadi melalui kita jumpa empat, lima orang Melayu, *kepala-kepala* [ketua-ketua] ini, mesyuarat malam-malam macam ini, kita cuba aturkan semua badan-badan *research* [kajian] ini, SIRIM *is one* [ialah satu]. Masa itu SIRIM, Quarim, Puspati, Tenaga Nasional-*So* [Jadi] badan-badan ini kita nak tukar, nak *bubuh* [letak] orang Melayu. Semua cina atau hindu *paria* [orang india]. Jadi kita *so* [jadi] di *pick out* [pilih]. *Pasal* [sebab] yang *tau* [tahu] semangat saya ini memang semangat saya disini, semangat Melayu banyak. Jadi dihantar [ke SIRIM]. *So* [jadi] kita kira masa itu kita hantar empat, lima orang. Saya seorang saya pergi SIRIM, seorang pergi Porim, Puspati itu dah ada Melayu dah. *LLN* [Lembaga Elektrik Negara]. Ada semua badan-badan berkanun masa itu. Masa itu SIRIM banyak rasuah *so I was sent there to clean up the* [jadi saya telah dihantar untuk membersihkan] rasuah.

AA : **Jadi Professor dipilih ke SIRIM disebabkan perbincangan [mesyuarat] itu?**

MS : Dipilih untuk mengetuai [SIRIM]. *Actually* [sebenarnya] Mat Saad ada masalah *pastu* [selepas itu] yang pilih ini [memilih saya] masa itu Mahathir. *So* [jadi] dia orang, masa nak pilih itu, Pak Lah yang *bagitau* [beritahu] Ungku Aziz, Ungku Aziz *tak* [tidak] bagi saya pergi, *tak* [tidak] bagi pinjam, Pak Lah *bagitau*

[beritahu] Ungku Aziz pergi hantar, lepaskan dia juga, *so* [jadi] *lepas* [dibiarkan pergi].

AA : Kenapa sukar untuk Professor dilepaskan dari Universiti Malaya.

MS : Sebab saya, tugas utama di Universiti Malaya. Dipindah kontrak [dengan kerajaan] ke SIRIM. *Lepas* [selepas] dua tahun *kelahi* [bergaduh] dengan menteri

AA : Apakah masalah yang Professor hadapi sepanjang bekerja di SIRIM selain masalah rasuah?

MS : Rasuah dan staf yang *tak* [tidak] komited. *Improve the organization basically* [Secara asasnya memajukan organisasi]

AA : Jadi kerja-kerja apa lagi yang Professor buat di SIRIM?

MS : *I was the head.* [Saya adalah ketua]. *So* [jadi] *improve* [memajukan] SIRIM, *improve the result* [meningkatkan hasil] semua. Kalau *you* [anda] nak tanya sendiri bagaimana boleh dipilih itu, maknanya [saya] dipinjamkan untuk memperbaiki SIRIM. *And then* [Kemudian] hantar staf 14 orang pergi buat master- saya hantar. Untuk *prepare future* [persediaan masa depan] [14 staf tersebut merupakan orang Melayu]. *I was send there because* semangat Melayu, semangat anti-rasuah. Saya sebagai ketua pegawai eksekutif, maknanya *incharge of all* [bertanggungjawab terhadap semua].

AA : Di SIRIM itu berapa lama?

MS : Dua [2] tahun *saja* [sahaja]

AA : Berbagai benda yang professor dapat lakukan dalam dua tahun ya?

MS : *I save money when I transfer to* [Saya jimat penggunaan duit selepas saya berpindah ke] SIRIM, [kerana] *no more* [tiada lagi] rasuah. Dia sebenarnya, banyak masalah SIRIM ini. Sebab itu dihantar saya, sebab itu kita buat *benda ini* [menghantar saya] secara inilah [secara rahsia]. Kita dah *tau* [tahu] banyak masalah dia. *The fellow before me* [Ketua sebelum saya] itu, dia kaki minum. Orang Melayu. [Dia] *Mining engineer* [Jurutera perlombongan]. *Mining engineer* masa itu banyak dengan kawan-kawan *mat saleh* [orang inggeris], kawan-kawan cina kebanyakan *mining engineer* [jurutera perlombongan]. [SIRIM] Banyak yang kena *improve* [dimajukan]. *So I have to go and do a lot of improvement* [Jadi saya kena pergi dan buat banyak penambahbaikan]

AA : Boleh Professor ceritakan sedikit pengalaman waktu kerja di SIRIM selain daripada menghantar staf SIRIM 14 orang melanjutkan pelajaran?

MS : Mengubah dia [SIRIM] punya budaya kerja. [Contoh budaya kerja lama] Masa itu ada orang SIRIM ini, dia *clock-in pastu* [selepas itu] dia pergi tengok wayang. Saya *arrange* [aturkan] dari segi *monitoring of the research* [pemantauan terhadap kajian]. *Research* [Kajian] kena *monitor* [dipantau]. Kemudian yang *application for SIRIM certificate* [permohonan untuk sijil SIRIM] pun saya

monitor [awasi], pakai komputer masa itu. [Saya] *introduce computer* [perkenal komputer]. Masa itu sebab banyak yang merosakkan *apply-apply* dia [permohonan-permohonan sijil SIRIM], cina punya syarikat banyak dapat, Melayu punya syarikat *tak* [tidak] dapat. *So* [Jadi] kita buat cara-- Maksudnya kita perkenalkan sistem komputer supaya kita boleh *check* [periksa] apa yang berlaku. *Monitoring* [pengawasan menggunakan komputer] masa itu [sesuatu] baru, *all very new* [semuanya sistem baru]. Itu yang cina marah itu. *So* [Jadi] kita ubah *sistem, plan for the future of the SIRIM* [merancang untuk masa depan SIRIM]. Dulu ini, cina, kedai belakang pokok ceri pun dapat sijil [sijil SIRIM]. Bayar RM 30000 dapat [sijil SIRIM], rasuah RM 30000 dapat [sijil SIRIM]. Pegawai-pegawai dia [pegawai-pegawai SIRIM] banyak cina, *middle* [pertengahan] banyak cina. Kalau nak cerita, *first* [pertama], *I was one of the first to stop* [saya adalah beberapa orang yang pertama yang menghentikan] *company* [syarikat] bagi *hamper* [cenderamata]. *I stop the official from receiving the hamper* [Saya menghentikan pegawai SIRIM dari menerima cenderamata].

AA : Bagaimana Professor menghentikan pegawai SIRIM dari menerima cenderamata?

MS : [Menggunakan] Notis.

AA : Setelah notis dikeluarkan, adakah pegawai SIRIM mematuhi arahan notis atau masih menerima cenderamata secara senyap-senyap?

- MS : [Saya] *tak* [tidak] *tau* [tahu]. *Kot* [Kalau] datang rumah mana *tau* [tahu]. Takkan kita datang tengok [di rumah mereka].
- AA : **Sempatkah Professor menghentikan amalan tersebut sepanjang dua tahun tempoh perkhidmatan Professor.**
- MS : Sempat sikit *clean up and get preparing the staff* [membersihkan SIRIM dan dapat mempersiapkan staf] yang pergi hantar itu akan balik dari luar negeri.
- AA : **Adakah itu punca Professor hanya berkhidmat di SIRIM selama dua tahun sahaja?**
- MS : Bukan dua tahun sahaja (ketawa). Saya *tak* [tidak] sambung, *it's a contract* [ia adalah kontrak]. Kalau nak tahu cerita sebenarnya ada orang pergi lapor kat dia. *Because I was time* itu [Kerana saya masa itu], *I want to send one ringo* [saya mahu menghantar seorang india]. Nama dia *Parera*, kaki minum dia, saya nak hantar dia *out of* [keluar dari] Shah Alam [SIRIM headquarters] pergi Sabah. Dia *tak* [tidak] nak pergi. Kirā naik pangkat juga [Jika pergi Sabah] tapi dia *tak* [tidak] nak pergi. Sana [Sabah] mana ada apa. *So* [jadi] dia pergi jumpa menteri. Menteri itu beri surat katanya jangan tukar. Apa hal ini! Itu yang kata lawan menteri itu. [Saya] memang lawan menteri itu. Menteri mengacau pengurusan kita. Campur tangan *which is wrong* [yang mana ia salah]. *Because* [sebab] *menteri*, dia *tak* [tidak] boleh kacau [urusan dalaman SIRIM]. *Because of that* [Oleh sebab itu] saya perang dengan menteri. Masa itu, *civil servant* [penjawat awam] pun terkejut juga tengok. Masa itu *even* [malahan] Dr. Mahathir pun kata juga. "Kenapa kau

ini lawan menteri" begitu *I* [Saya] dengar cerita kemudian. *Pasal* [sebab] kita, *organization* [organisasi] ini, dia kena tukar *culture* [budaya]. *That's what I did at ITM also* [Itu yang saya buat di ITM juga]. Tukar *culture* [budaya]. Kita macam itu, *huhahaha* [mimik bunyi orang ketawa], *clock in*, [masuk waktu bekerja] tengok wayang. Kita masa itu ubah *culture* [budaya]. Barulah bila orang dah ubah semua ini [budaya buruk] barulah dia naik [organisasi maju].

AA : Professor dapat melakukan semua itu dalam dua tahun.

MS : Boleh buat kalau nak buat. *This actually depend on you* [Ini sebenarnya bergantung pada kamu]. *So that's why* [Jadi itulah sebab] saya dipilih itu. *Because they know the hardwork* [Kerana mereka tahu kerja keras yang saya lakukan] *kat* [di] Universiti Malaya dah kerja macam mana. Masa itu di Universiti Malaya saya pegang 3-4 kerja. Timbalan Dekan, pensyarah, Warden, masa itu juga saya jadi presiden persatuan penterjemah. Itu pun naik [persatuan penterjemah bertambah maju ketika itu] juga. Maknanya *I can work hard* [saya boleh bekerja keras]. Jadi dia *taulah* [tahulah] kawan ini boleh buat kerja.

AA : Bagaimana Persatuan penterjemah ditubuhkan?

MS : Ahli penterjemah, dia nak buat persatuan (ketawa). *I think they based in* [saya rasa mereka bertapak di] Dewan Bahasa. Sebab dia orang tengok saya ini rajin, berminat, *so* [jadi] dia lantik jadi presiden. Ahli *all over* [ahli persatuan penterjemah di serata] Malaysia tapi kebanyakan *base* [asal] dia [ahli penterjemah terdiri dari] dewan bahasa, pensyarah-pensyarah universiti yang

menterjemah, *so* [jadi] kita buat [tubuhkan persatuan]. Kita persatuan biasa *saja* [sahaja], tiada apa, gaji pun tiada. Saya lebih kurang 15 tahun juga jadi presiden. *Lepas* [Selepas] saya give up, saya dah *tak* [tidak] larat.

AA : Siapa yang cadangkan nak tubuhkan persatuan itu sebenarnya?

MS : Mula itu *before*-- [sebelum]. Dah wujud dah. [Persatuan telah wujud sebelum penyertaan Professor].

AA : Professor dipelawa masuk atau memang hendak masuk?

MS : Memang masuk.

AA : Adakah Professor bermula sebagai ahli biasa?

MS : Ahli biasa.

AA : Berapa lama masa diambil sebelum jadi president itu

MS : Ahli-ahli kalau tengok *you* [anda] bagus, *you* [anda] rajin, dia *elect you* [lantik anda]. *Because* [sebab] dia tiap-tiap tahun ada *election* [pilihan raya], *I don't know how long when I started as* ahli [saya tidak tahu berapa lama sejak bila dari masa saya bermula sebagai ahli]. *Actually* [sebenarnya], dari satu segi, maknanya, *I was good* [saya bagus]. Boleh katalah [yang saya bagus]. Jika tidak, takkan orang nak lantik. Dia [jawatan presiden] ahli lantik macam umno kan. Setiap AGM

[mesyuarat tahunan kelab] [di] sambung lagi [memegang jawatan presiden].
sampai saya *give up* [mengalah], bagi orang lain pulak.

AA : Professor mula menyertai persatuan penterjemah ini kerana berminat untuk menterjemah buku-buku metallurgy ke Bahasa Melayu atau sebelum itu lagi sudah mula sertai persatuan itu.

MS : Saya minat bahasa Melayu. Saya dulu jadi ahli jawatankuasa istilah. [Kemudian] Dewan Bahasa ambil jadi pengerusi jawatankuasa istilah antara universiti *engineering* [bagi penterjemahan perkataan kejuteraan]. Dia ada banyak [jawatankuasa]. Yang sastera ada, yang sosiologi, yang sains ada, saya punya *engineering* [kejuteraan], jadi *this is* [ini ialah] seluruh Malaysia. *So I bring all the lecturer* [jadi saya bawa semua pensyarah], siapa yang berminat, jadi AJK kita. Kita *meeting*, tiap tiap minggu ada. Tiap-tiap bulan dan minggu ada. *I think every week* [saya rasa setiap minggu] saya *meeting* [mesyuarat] membuat istilah

AA : Adakah Professor dipilih untuk mengetuai ubah istilah di Universiti Malaya kerana sudah menyertai persatuan penterjemah.

MS : *Actually* [sebenarnya] kalau *you* [anda] nak tengok [tahu], saya punya minat menulis ini daripada sekolah lagi. Sebab *I used to write when I was a university student* [saya biasa menulis ketika saya masih lagi pelajar universiti] di Cardiff itu dah tulis dalam Dewan Masyarakat. Artikel saya keluar dalam Dewan Masyarakat. Cik puan [merujuk kepada isteri beliau] jumpa saya pun sebab dia tengok nama saya dalam surat khabar. Saya tulis artikel, masa itu *form 5, form 6*

lagi [tingkatan 5, tingkatan 6]. Saya *used to write to* [biasa menulis kepada] Dewan Bahasa, Dewan Masyarakat itu tahun enam puluh lima [1965]. Belum ke England lagi pun saya menulis banyak. Tapi *I used to work program on radio* [saya biasa berkerja di program radio]. Tahun 1971. Tulis sendiri [isi kandungan program radio], lepas [selepas] itu *deliver* [sampaikan] sendiri tiap-tiap hari Ahad. dia orang kata ini *sermon* [ceramah].

AA : Pada tahun bila terlibat dengan program radio?

MS : 71-72 [1971-1972]. Saya masa itu ada tiga program [radio], sains orang ramai, sikap tahu, satu lagi bunga bangsa, *three* [tiga] program di RTM itu *early* [awal] 1970-ān.

AA : Selepas di SIRIM kemana Professor bekerja?

MS : ITM

AA : Macam mana ditawarkan pekerjaan di ITM?

MS : *Pasal* [sebab] apa (ketawa), sebab bagus kau ini, dia orang *tak* [tidak] bagi balik Universiti Malaya. Sebab saya patut balik Universiti Malaya. Tapi masa itu Anwar Ibrahim jadi menteri pendidikan. Dia nak ganti arwah Nik Rashid masa ini. Masa itu Nik Rashid jadi pengarah. Masa itu dia cari saya. Dia *tau* [tahu] saya punya perangai semua itu. Dia ambil, lantik saya jadi pengarah ITM. Kalau nak cerita lain banyak lagi, sebelum itu [sebelum bekerja di ITM] saya patut pergi-

Pak Lah masa itu menteri pertahanan, masa saya dikacau di SIRIM itu, dia [Tun Abdullah Ahmad Badawi] nak bawa saya pergi Defense Research Center [DRC], sekarang ini ada dekat Sungai Jeruk, Kajang. Dipanggil nama Stride. Masa itu bukan Stride, Science and Technology Research, *something like that* [sesuatu seperti itu]. Dulu dipanggil DRC. Saya patut pergi ganti sini [merujuk kepada DRC]. Pak Lah suruh pergi sini, *Lepas* [selepas] itu Anwar jadi menteri pendidikan, dia *tarik* [panggil], *so I was suppose to go here [DRC] already* [jadi saya sepatutnya sudah pergi sini]. Dah siap dah nak pergi [DRC]. Anwar Ibrahim [telefon saya], [saya] diarah pergi ITM pula.

AA : Jadi tiada konflik yang berlaku kah?

MS : Memang ada konflik, tapi saya suka *education so I go to education* [pendidikan jadi saya pergi ke pendidikan]

AA : Ketika itu diberi kata dua samada pergi DRC ke ITM, jadi Professor pilih ITM, atau bagaimana?

MS : Saya suka *education* [pendidikan] lagi *so I go to education* [jadi saya pergi ke pendidikan].

AA : Maknanya Professor memilih untuk kembali mengajar semula?

MS : Bukan mengajar, menjaga.

AA : Ok, di ITM Professor ditawarkan bekerja sebagai apa?

MS : Pengarah. [UiTM] sekarang naib cancellor, dulu pengarah. *Again* [sekali lagi], *CEO* [ketua pengarah eksekutif]. Pergi [ke ITM pada] 86 [1986]. September [1986] sampai Disember 1993. 7 tahun *saja* [sahaja].

AA : Sepanjang jadi pengarah ITM itu, apa yang Professor buat di sana?

MS : Itu lagi banyak, yang itu lagi seronok, sebab saya seronok. *I change a lot*. Memang *student* [pelajar] marah. Dia [pelajar] kata "pengarah, pengarah ini jahat, pengarah ini anti-Melayu" sebab sebelum itu, ITM, masa [itu], ITM teruk masa itu, sangat teruk. Perangai budak, perangai pensyarah, teruk. *That's why I sent there, I think, the story is that I was sent there to change* [Sebab itu saya dihantar ke sana, saya fikir kisahnya saya dihantar ke sana untuk mengubah]

AA : Adakah Professor mempunyai sebarang misi ketika berada di ITM

MS : Ada misi. Saya, dimana *saja* [sahaja], *I go, I do something* [saya pergi, saya buat sesuatu]. *My own* [misi saya sendiri], sebab saya dihantar sana, *so I do what I am suppose to do* [jadi saya buat apa yang saya yang sepatutnya buat]. Masa itu Anwar Ibrahim dia *tak* [tidak] cerita apa-apa. Dia *tak* [tidak] sebut apa pun. "Hantar *saja* [sahaja]". *So I did* [Jadi saya buat] banyak benda.

AA : Bolehkah Professor cerita apa yang Professor lakukan?

MS : Pertama sekali saya ubah cara, budaya jugalah. Budaya pelajar, diharam merokok, *the first* [pertama] universiti, *the first* [pertama] IPT [Institut Pengajian Tinggi] yang haram merokok.

AA : **Di zaman itu IPT lain masih boleh merokok dalam kampus?**

MS : Semua boleh. *This is* [ini ialah] tahun 86, 87 [1986-1987]. Ada saya punya [miliki] *paper cutting* [potongan surat khabar] juga lah, marah orang [dimarahi orang]. Banyak orang marah, *even* [sehinggakan] universiti lain, masa itu utm kata "oo, kita benarkan orang nak hisap rokok". Yang haram merokok sekarang ini, masa Najib [Dato' Seri Najib Tun Razak]. Tahun 1995. Itu yang mula haram rokok itu. *And then* [dan juga] masa itu, yang haram [IPT yang diharam merokok] dua *saja* [sahaja], TAR college [Kolej Tunku Abdul Rahman] dengan kita [ITM]. Lepas [selepas] itu saya ubah sistem, [jadi] Islamik.

AA : **Bagaimana Professor mengubah system menjadi lebih Islamik?**

MS : Dia banyak benda-benda, sebenarnya, disiplin tiada. Bila disiplin tiada, kita nak ubah disiplin. [Dari segi] pakaian, budak-budak [pelajar-pelajar] masa itu saya buat *compulsory* [wajib], budak perempuan mesti pakai baju kurung pergi kelas, pergi *library* [perpustakaan], pergi makan. Masa itu budak ITM terkenal, kalau luar bandar, pergi keluar bandar itu, orang *tau* [tahu], ini budak ITM. Itu budak perempuan, *lepas* [selepas] itu, hisap rokok haram, semua kampus. *So* [Jadi] yang dua itulah. Kemudian saya buat masjid. Masjid ITM dulu mana ada. Dibuat masjid, dulu *tak* [tidak] buat, itu pun saya *berkelahi* [bergaduh] dengan orang,

berapa lama *berketahi* [bergaduh]. Dulu sembahyang bawah tangga dulu, yang, tempat, *concourse*. [Lokasi pelajar sembahyang sebelum pembinaan masjid di ITM Shah Alam] dia ada kerani masuk itu, ada tempat lama itu, dekat situ. Sembahyang kat situ. Sembahyang Jumaat. Lima pengarah *tak* [tidak] buat [membina masjid]. Saya yang kelima, saya buat juga.

AA : Maknanya Professor ialah pengarah kelima ITM dan pengarah kelima baru tubuhkan sebuah masjid?

MS : Ya. Buat masjid. Itu pun dia orang *tak* [tidak] bagi juga itu. Tiada duit katanya. Tahilah [tipulah] dia. Perang. Saya, memang banyak orang marah [dimarah orang]. *Even* [walaupun] orang yang *previous* [lampau] pengarah pun marah saya juga. Sebab saya biasa jaga budak di Universiti Malaya. Biasa juga budak Melayu jaga and I believe *very strongly that discipline is the only way* [Saya sangat-sangat percaya bahawa disiplin adalah satu-satu caranya]. Islam dan disiplin, barulah budak Melayu boleh berjaya. Kalau tidak, *tak* [tidak] berjaya. *Lepas* [selepas] itu barulah budak-budak ini yang keluar ini, dia orang jumpa, "terima kasihlah Dato'" saya tanya *pasal* [sebab] apa? Dia orang kata kenapa "oo, kalau Dato' *tak* [tidak] buat disiplin dulu *tak* [tidak] jadi orang." *And then I organise also induction of lecturer* [dan kemudian saya mengadakan juga induksi pensyarah], induksi pensyarah. Saya *join them also* [sertai mereka juga]. *So* [Jadi] kita nak *build up the whole* [membina keseluruhan]. Sebab saya rasa yang penting di IPT [Institut Pengajian Tinggi] ini is [ialah] pensyarah. Kalau pensyarah pun mabuk juga, main judi juga, *mampus* [mati] kita. *So* [Jadi] itu yang saya ubah pensyarah dulu. Kita bawa dia pergi, masa itu kita kenal dia panggil sebagai bina insan program. Itu

yang orang marah itu. Geng-geng [Kumpulan-kumpulan] dia semua marah belaka. Dah kita suruh sembahyang qiamullail. Tak *mampus* [mati] dia. Nasib baik hidup lagi. Masa itu kerja, saya teruk kerja. Setiap *weekend* [hujung minggu] kita buat program. Masa itu kita gunakan, adalah *training* [latihan] punya *group* [kumpulan]. Itu yang dia orang marah itu. Dia kata pengarah ITM ini mengganggu keluarga. Pensyarah kata. Yang dia pergi England itu. Seminggu, dua minggu *tak* [tidak] balik, *tak* [tidak] ganggu keluarga? Kita dua hari *saja* [sahaja]. *So it is actually philosophy of mine, my philosophy is to improve the individual* [Jadi ia sebenarnya salah sebuah falsafah saya. Falsafah saya ialah untuk menambahbaik individu]. Sebab masalah sekarang ini masalah *individual* [individu]. Masalah sekarang ini *is* [ialah], Melayu punya *problem is, individual* [ialah, individu] *tak* [tidak] ubah. Kita selalu, Melayu kata bilalah orang nak tolong buat. Betul *tak* [tidak]? *Why do you keep saying* [Kenapa anda terus berkata] bila la orang nak buat sesuatu? *Why don't you do yourselves? This is the way* [Kenapa tidak anda lakukan sesuatu sendiri? Ini ialah caranya]. *My aim that time is to create a new malay* [Sasaran saya pada masa itu ialah untuk mencipta Melayu yang baru]. Ini *same with* [sama dengan] Dr Mahathir. Cuma dia Perdana Menteri boleh sebutlah, kita *tak* [tidak] berani sebut sangatlah. *To create a new Malay* [Untuk mencipta sebuah Melayu yang baru] yang *independent* [merdeka], yang berani, yang islamik. *So this was the philosophy* [Jadi inilah falsafahnya]. Cuma saya ini kurang pandai sikit. Tak *explain* [jelaskan]. Kita pun *tak* [tidak] mahu cerita panjang sangat. *My philosophy is not to tell too much* [Falsafah saya ialah untuk tidak beritahu terlalu banyak]. Ikut masa saya dulu *very quiet* [sangat senyap]. Sekarang ini ITM keluar *tak* [tidak] berhenti surat khabar kan? Hari-hari keluar. Menyampah, menyampah saya tengok. Hari-hari keluar surat khabar,

keluar televisyen. Saya dulu, saya tidak ada. Saya diam *saja* [sahaja]. *Because, we dont want to tell the Chinese what we are doing* [Kerana, kita tidak mahu memberitahu kepada Cina apa yang kita sedang buat]. Sekarang ini cerita banyak. Banyak cerita *saja* [sahaja], kerja *tak* [tidak] buat. Jadi saya dulu *very quiet* [sangat senyap]. *Very low profile* [Sangat berprofil rendah]. *But that was my mistake* [Tetapi itu adalah kesilapan saya]. Itu satu daripada kesilapan saya. Maknanya, *tak* [tidak] cerita pada orang apa yang kita nak buat.

AA : **Apa lagi yang Professor buat?**

MS : *Lepas* [Selepas] itu, masa itu, Anwar Ibrahim, menteri, dia suruh buat-- masa itu banyak-- arwah Nik Rashid ini *my predecessor as* [pemegang jawatan saya yang dahulu, sebagai] pengarah dia banyak buka kampus baru tapi buka rumah kedailah. *Because you want to make sure* [Kerana anda mahu pastikan] banyak budak *student* [pelajar.], dia buka *all* [semua] kedai. *So* [jadi] Anwar kata *you go and build. No more* rumah kedai [anda pergi dan bina. Tiada lagi rumah kedai]. *So* [Jadi] masa itu, kira kita semua rumah kedailah. Kelantan pun *is a* [adalah] dekat- dekat- bukan Pengkalani Chepa- apa nama- Pantai Cinta Berahi itu- PCB. Dulu panggil Pantai Cinta Berahi. Sekarang ini Pantai Cahaya Bulan. Kem Kijang, dia gunakan Kem Kijang. Kem Kijang itu, dia *scouts camp* [kem pengakap]. Itu jadi-- Itu asalnya yang di Kelantan itu.

AA : **Asalnya nak buat ITM disitu? Atau macam mana?**

MS : Tak. Memang rumah, dia guna-guna banyak begitu lah. So [jadi] Anwar kata pergi buat. So [Jadi] dia bagi, *lepas* [selepas] itu saya buat tiga kampus, Johor, Segamat itu, saya buat masa *my time* [waktu saya], Melaka, dengan Jengka.

AA : **Melaka itu yang mana itu?**

MS : Itu London, London [Lendu]
London itu saya buat tahu, *during my time* [ketika masa saya] (ketawa). Johor, Melaka, dengan Jengka, 3 kampus. Anwar kata *you* [anda] buat. *I give you only 14 million each* [Saya beri anda hanya 14 juta setiap satu]. Daripada hutan itu, dah jadi kampus yang ketiga. *Lepas* [selepas] itu- yang sebelum saya- 92, 93 [1992-1993] itu saya pergi cari tanah- nak buat- kampus baru ITM- Saya pergi cari, dapat di Kedah. Itu yang pergi Kelantan itu, dapat Bukit Anjing itu. Di Negeri Sembilan dapat satu tempat. *First phase you go to find the land, to build the ITM, future campus* [Fasa pertama anda pergi untuk mencari tanah, untuk membina kampus masa hadapan ITM]. Di Perak mencari-- Di perak saya *tak* [tidak] sempat cari. Saya sudah berhenti.

AA : **Sepanjang tempoh masa Professor menjadi pengarah kelima ITM, Professor sempat menaikkan bangunan ITM Segamat, Lendu dengan Jengka?**

MS : Membina- Bina kampus. Bukan saya buatlah. Ada kontraktor lah. Yang itu yang saya rasa terkilan sedikitlah, *pasal* [sebab] ITM ini, *you all* [anda semua] tidak sedar benda ini, *pasal* [sebab] ITM ini dia ingat Arshad Ayub seorang *saja* [sahaja]. Itu yang *problem* [masalah] dia. *They think he is the only one that does*

it, [Mereka fikir hanya dia seorang yang melakukannya] tapi dia, dia *continue* [sambung] *saja* [sahaja]. *Lepas* [selepas] Arshad Ayub ada, Lokman, Lokman ada dia punya ini-- *And then* Awang Had. Awang Had dia *tak* [tidak] lama, dia setahun ke dua tahun *saja* [sahaja] kerja. *Lepas* [selepas] itu Nik Rashid dia ada dia punya-- Maskud saya, saya lagi banyaklah, *pasal* [sebab] saya banyak buatkan kampus. Masa Nik Rashid, dia buka kampus. Dia buka rumah kedai. Dia buka cawangan.

AA : Tapi bila giliran Professor, Professor naikkan bangunan khas?

MS : Buat kampuslah, buka kampus. Kalau tidak, itu rumah kedai. Macam di Segamat itu ada satu tempat nama rumah kedai itu Bukit Siput. Di Kuantan, Bukit Sekilau, hostel dia itu. *And then* [Dan kemudian] dia punya *lecture-lecture room* [bilik-bilik syarahan] itu bangunan kerajaan *kot* [rasanya]. Perak, rumah kedai. *Used to go down on* [Biasa turun di] Perak lah. *So I did a lot of thing also* [Jadi saya buat banyak benda juga], tapi kita, nama kita tidak pernah disebut. Orang sebut ini, Arshid Ayub *saja* [sahaja].

AA : Professor cari tanah bawah arahan ke ataupun memang bawah perancangan Professor sendiri.

MS : Ada perancangan dan Menteri arahkan suruh cari tempat. Anwar Ibrahim. masa itu

AA : **Professor menguruskan pembelian tanah tersebut atau hanya mencari lokasi dan mencadangkan?**

MS : Macam di Kedah begitu juga, kita pergi tengok juga. Kemudian dapat. Yang itu *is* [ialah]- kementerian lah *kot* [rasanya], *I think* [saya fikir], yang *organize* [uruskan] itu *because* [kerana] ia *under* [dibawah] Kementerian Pendidikan. *So* [jadi] itu *saja* [sahaja]lah yang saya rasa *my contribution to ITM too, more on philosophy* [sumbangan saya kepada ITM, lebih kepada falsafah], satu lagi yang inilah cari buka baru ini. *And then* [dan kemudian] mengubah kepada Islamik. Itu yang orang marah banyak itu.

AA : **Jadi pencapaian Professor paling besar di UiTM ialah mengubah budaya, mula menerapkan unsur-unsur islamik dan juga meletakkan batu asas untuk pembangunan UiTM ini ya?**

MS : Nak ubah, nak jadikan dia universiti masa itu. Pengalaman ini banyak lagi tapi *tak* [tidak] larat nak ceritalah. Tapi, yang penentangan itu *strong* [kuat] lah. Penentangan dari pensyarah ini *tak* [tidak] ramai sebenarnya. Kakitangan ini tidak ramai yang kacau sebenarnya. Lebih kurang tinggal about *ten* [10] *and we have* [dan kita ada] masa saya berhenti itu *student* [pelajar] 40000 dah. Seluruh Malaysia. Shah alam ini, masa itu tidak banyak. 10000 begitulah. Kemudian staf, 6 ribu. Bukan sikit. 3000 akademik staf, 3000 staf sokongan. *So* [jadi] *at that time already quite a lot* [pada masa itu sudah agak banyak] Saya bila orang dah kacau-kacau ini saya malas kerja dah. Jadi maknanya yang kacau ini selepas 5-6 tahunlah. Agaknya dah *tak* [tidak] tahan sangat. *Student improve* [prestasi pelajar meningkat] *tau* [tahu]. Masa itu memang ITM naik. ITM graduate masa itu *is*

fantastic [adalah hebat] *pasal* [sebab] kita disiplin kuat *and then* [dan kemudian] saya, itu yang dia orang keluar surat khabar. Ada *cutting* [keratan akhbar] kalau nak tengok bolehlah. *Cutting* [keratan akhbar] dia, pengarah ITM anti-Melayu. *You know why?* [Anda tahu kenapa?]. *I said if you don't get cgpa 2.75, we threw you out of hostel.* [Saya cakap jika anda tidak dapat pngk 2.75, kami halau awak dari hostel]. Masa itu, ITM masa itu *free* [percuma], makan *free* [percuma], tidur *free* [percuma], belajar *free* [percuma], semua *free* [percuma]. Masa itu dia kalau *you* [anda] kaya sikit, bayar 600 ringgit. *I don't remember the exact figure* [Saya tidak ingat jumlah sebenar]. Yang lain itu kita beri *free* [percuma]. Semua *free* [percuma]. Jadi saya kata macam mana ini. Itu yang budak malas itu. *So* [jadi] *I said if you don't get cgpa 2.75 we threw you out of hostel* [Saya cakap jika anda tidak dapat pngk 2.75, kami halau awak dari hostel]. Itu yang keluar itu, pengarah ITM anti Melayu. Sebab dia kata sudah jatuh ditimpa tangga. Jatuh kepala *otak* orang. Mana ada ditimpa tanggakan? *And then after that, results when up. Dean list double. Because they* [dan selepas itu, keputusan meningkat. Senarai dekan 2 kali ganda. Kerana mereka] kena tekan. Itu saya punya *philosophy* [falsafah] saya, tekan. Budak Melayu kalau biar ini dia seronok *saja* [sahaja]. Hilang *saja* [sahaja]kan. Jumpa *girlfriend, girlfriend* [teman wanita, teman wanita] *tak* [tidak] cakap dua hari mati. Betul *tak* [tidak]? (Ketawa). Melayu ini *emotional* [beremosi]. Sebab saya tahu di Universiti Malaya itu. Budak Melayu ini bagus kita dah latih dia tapi kena tekanlah. Berkelahi dengan *girlfriend* [teman wanita] dua hari, jatuh, *tak* [tidak] pergi kelas. *Fail. So I know the story. And it's true. People can't argue.* [Gagal. Jadi saya tahu kisah itu. Dan ia benar. Orang tak boleh nak pertikaikan] nak *argue, argue* [pertikaikan, pertikaikan] lah. Saya *strict* [tegas], *pasal* [sebab] saya *rmc training* [latihan]. *Disiplin training* [latihan]. *So* [jadi] saya memang nakal sikit, banyak orang marah. Tapi, *at the end of the day they come and said*

thank you very much. I said okay, [pada penghujung hari, mereka datang dan kata terima kasih banyak-banyak. Saya kata baiklah] Alhamdulillah.

AA : Tapi memang menjadilah perancangankah. membangunkan

MS : *Saya masa itu, masa nak rekrut staf, akademik staf. Pensyarah semua, saya sendiri jadi interview [temuduga], saya sendiri jadi pengerusi. Because I want to make sure I collect right. In all those I interview [Sebab saya mahu pastikan saya kumpulkan betul]. Sekarang ini dia datang, terima kasih. Semua dengan Professor belaka dah, within about ten year [dalam tempoh 10 tahun] dah Professor. Because you choose the right people. And all of them is doing very well [Sebab anda pilih orang yang betul. Dan semua mereka berada dalam keadaan sangat baik], yang jadi timbalan naik canselor lah. So [Jadi] it's a way to do [ia adalah cara untuk buat]. Alhamdulillah. Maknanya that's where the—[itulah di mana] tapi saya rasalah, people don't know this kind of thing [orang tidak tahu benda macam ini]. Dia tengok kita ini, kata kita buat jahat sikitlah. Marah kita. Stadium saya buat masa during my time [ketika waktu saya]*

AA : Stadium ada juga?

MS : *During my time. Swimming pools, swimming pools [Ketika waktu saya. Kolam renang, kolam renang], saya buat. I This are the basic [Ini ada yang asas]. Yang penting untuk pembangunan pelajar. The way was, actually philosophy is to get student to build up their [Caranya adalah, sebenarnya falsafah adalah untuk mendapatkan pelajar untuk membina mereka] punya character [karektor]. Jadi*

masa itu sebab *free* [percuma], bila hisap rokok ini kata *you* [anda] kaya sangat bayarlah. Kelam-kabut kena marah itu. *pasal* [sebab] apa dia dapat *free* [percuma], *lepas* [selepas] itu hisap rokok maknanya *you* [anda] kayalah. Bayarlah yuran. Itu yang marah itu. Sebenarnya hisap rokok ini teruk. Merosakkan badan. Itu haram, Islam haram. Orang *tak* [tidak] tahu.

AA : Jadi tujuh tahun di ITM kemudian Professor ke mana itu?

MS : Saya *fed-up* [bosan] dengan menteri. berhenti (ketawa)

AA : Memang waktu ITM itu ada kontrak ke apa? Dibawah kontrak ke?

MS : Dia tiap-tiap tahun dia- *Every two years* [setiap 2 tahun] *kot* [rasanya]

AA : Setiap tahun dia *renew* [perbaharui]?

MS : Bukan, bukan. *Every two years* [setiap 2 tahun] *kot*. [rasanya]

AA : Jadi masuk tahun ketujuh. Apa terjadi?

MS : Saya *give up* [menyerah kalah]. *Because* [sebab] masa itu Anwar Ibrahim dah naik pangkat dah. Masa itu menteri *was* [ialah] Sulaiman Daud, arwah dah. Orang Sarawak juga. *Lepas* [selepas] itu saya berhentilah *lepas* [selepas] itu. Saya *fed up* [bosan]. *pasal* [sebab] orang pergi *complain* [mengadu] dekat dia. Dia

percaya. Itu yang payah. Dia *tak* [tidak] panggil saya pun masa itu. *So I quit. I resign.* [Jadi saya berhenti. Saya letak jawatan].

AA : Kemudian?

MS : *I suppose to go back to* [Saya sepatutnya kembali semula ke] Universiti Malaya *because that's my parent body.* [Sebab itu ialah saya punya badan utama]. Saya tidak balik. Berhenti terus. *Resign from government* [Letak jawatan dari kerajaan]. *Lepas* [selepas] itu masuk DRB itu.

AA : Terus ke DRB Hicom?

MS : Bukan, masa itu dah tiada kerja.

AA : Tiada kerja berapa lama itu

MS : Adalah *kot* [rasanya] dalam 6 bulan tiada kerja. Tak sampailah. 3 bulan, 4 bulan. *Because* [sebab] saya punya *philosophy* [falsafah], kalau *I enjoy the job, If you get fed up with the job, I* [saya menikmati kerja itu, jika anda menjadi bosan dengan kerja itu, saya] malaslah. Dia orang kacau *jer* [sahaja]. *And then I don't like the job so I quit. Actually* [Dan jika saya tidak suka kerja itu, jadi berhenti. Sebenarnya] nakal sikitlah *quit* [berhenti] itu. Tiada kerja. *Lepas* [selepas] itu saya kerja lah.

AA : 3 bulan mencari kerja. masuk kemana itu

MS : *Lepas* [selepas] itu ada dua tiga syarikatlah. Syarikat *brother* [abang] dia [Isterinya] Landmark Berhad.

AA : Syarikat Landmark Berhad. Kemudian?

MS : Kerja situ 3 tahun juga lah. *Lepas* [selepas] itu saya buka kilang sendiri pun ada.

AA : Buka kilang sendiri? Kilang apa itu?

MS : Kilang nama dia, Logam Mahir. Buat cenderamata. Ini *my* [saya] metallurgy lah. Back to metallurgy. Buat *toy, souvenir* [mainan, cenderahati] masa Komanwel tahun *sembilan puluh lapan* [1998] itu kita *produce some souvenirs* [sedikit cenderamata] *for the game* [untuk perlawanan itu]. Buka kilang sampai sekarang.

AA : Sampai sekarang masih ada lagi?

MS : Sampai sekarang ada lagi! Tapi saya dah *tak* [tidak] jagalah. Orang lain jagalah.

AA : Tapi keuntungan itu masih masuk terus ke?

MS : Bukan keuntunganlah tapi- okaylah. *Survive* [masih ada]. Tak kayalah tapi *just survive* [masih ada].

AA : **Jadi selepas kilang itu ada kerja?**

MS : Kerja biasalah.

AA : **Kerja dengan siapa?**

MS : Kerja dengan *ini* [isteri] lah. Kerja dengan *brother* dia [abang isteri]. Landmarks Berhad dekat Perlis. Stadium Perlis itu *uncle* [Professor] buat.

AA : **Jadi Professor ada pindah ke Perlis?**

MS : Pindah dua tahun.

AA : **Selepas di ITM itu, pindah Perlis, untuk bekerja di Landmarks Berhad. Membina stadium?**

MS : Stadium itu buat, dengan hotel, dengan guna sistem baru. Sistem IBS *pre-cast concrete system*. Di Australia, kita import. *And then we used this technology they never ask* [dan kemudian kita guna teknologi ini. Mereka tidak pernah tanya] pun. *It's the best* [Ia terbaik] *padang you know, part* [anda tahu, bahagian] air. *So that time I help to finish the stadium* [Jadi masa itu saya bantu habiskan bina stadium]. Stadium utama Perlis.

AA : **Professor kata masuk ke DRB Hicom?**

MS : *Sembilan puluh tujuh* [1997]

AA : Bagaimana Professor masuk ke DRB Hicom?

MS : Mintalah minta- minta kerja (ketawa). *In fact that was the first time I* [malahan itu adalah kali pertama saya] minta kerja lah. Minta kerja sebab di Universiti Malaya pun tidak minta. Dia orang panggil. *SIRIM was send* [pula dihantar]

AA : Jadi macam mana boleh minta DRB Hicom itu. memang cari ke atau pun

MS : *No, they were looking for people* [tidak, mereka mencari orang] lah. Dia orang cari *because* [kerana] masa itu dia orang banyak tempat kosong. *Pasal* [sebab] DRB masa itu banyak buat kilang, kilang *diecasting - steel, casting*. Dia banyak. DRB masa itu, eh Hicom masa itu dia banyak syarikat yang buat *heavy industries* [industri berat]. *Metal is part of the—*[besi adalah sebahagian daripada--]

AA : Adakah Hicom di bawah pengurusan kerajaan ke masa itu?

MS : Dia itu *GLC* [Government-Linked Company] lah. Masa itu, masa itu Hicom Industries dia panggil

AA : Adakah salah sebuah anak syarikat DRB Hicom ialah DRB Hicom Diecasting?

MS : Ya

- AA : DRB Hicom Diecasting, apakah fungsi syarikat tersebut?**
- MS : Dia bawa keluar- alat-alat, *parts for* [bahagian untuk] proton *aluminium casting parts* [bahagian casting timah untuk] Proton. *Lepas* [selepas] itu kita ada buat benda-benda lain lah, kita ada juga buat *seats* [tempat duduk]. Dia banyaklah, *even overseas* [walaupun luar negara] pun kita buat juga *parts* [bahagian], *as long as its aluminium product* [selagi ia adalah bahan timah].
- AA : Di DRB Hicom Diecasting ada ditawarkan pekerjaan sebagai CEO [ketua pengarah eksekutif?]**
- MS : Minta hari itu ha, minta, dapat (ketawa)
- AA : Professor minta dekat mana, siapa?**
- MS : *Headquarters* [ibu pejabat] lah DRB lah dan bukan *apply* [memohon], kita pergi jumpa lah.
- AA : Berapa lama professor tunggu sebelum menerima jawatan itu?**
- MS : Datang esoklah (ketawa). Kerja Ungku Aziz lah. Ungku Aziz *push* [tolong]
- AA : Kat mana Professot terima jawatan CEO [ketua pengarah eksekutif] itu?**
- MS : Di Diecasting.

AA : Dekat Shah Alam ke kat mana?

MS : *Aa[ya] Its[ialah] twenty seven [27]*

AA : Berapa lamakah Professor di Diecasting itu.

MS : *Empat [4] tahun*

AA : Professor bertukar dari bidang pendidikan seperti UM dan ITM tapi kali ini masuk ke Hicom, DRB Hicom. Kenapa?

MS : nak cari rezeki lah *and I- I'm back to my original training* [dan saya kembali kepada bidang asal saya]. *Its actually a real metallurgy job but also management* [Ia sebenarnya adalah pekerjaan metallurgy yang sebenar] lah *because as a CEO* [kerana sebagai ketua pengarah eksekutif], kita nak kena belajar *finance* [kewangan], nak kena belajar *human resource* [sumber manusia], belajar semualah but pengalaman dah ada, sebab masa ITM dah ada pengalaman banyak-dari segi *human resource* [sumber manusia] kan, Jaga orang- jaga pekerja- *I use more technical knowledge* [saya gunakan lebih banyak pengetahuan teknikal] lah *plus all that* [ditambahkan dengan sekali] jadi masuk industri lah tapi dia orang pun terkejut jugalah. *pasal* [sebab] apa umur masa itu umur dah *lima puluh tiga* [53] dah *because* [kerana] orang jaga kilang ini sebenarnya orang muda-muda. Ini tua sikitlah, sebab *around* [linkungan] *tiga puluh lima* [35], *around* [linkungan]— *because* [kerana] jaga kilang *is not easy you know* [tidak mudah awak tahu]. Jaga

kilang *is not easy because you suppose to do everything* [jaga kilang tidak mudah kerana awak harus melakukan segalanya].

AA : Kena buat serba serbi ya?

MS : Ya *must know everything* [kena tahu semua], *must make profit* [mesti mendapatkan keuntungan] semua- *after all that, profit* [selepas semua itu, keuntungan] lagi, *quality control, human resource, finance*, [penjagaan kualiti, sumber manusia, kewangan] semua *you are responsible* [semuanya awak yang bertanggungjawab].

AA : Boleh ceritakan sumbangan di DRB Hicom?

MS : Yang itu- biasa lah yang itu *not much* [tak banyak]. Maknanya kita ubah juga, kita pun ubah staf juga lah

AA : Ubah staf? Bagaimanakah itu?

MS : Saya buat program bawa dia orang pergi, apa ini dia orang panggil- *team building* [membina semangat berpasukan]. *I started team building program* [Saya memulakan program membina semangat berpasukan]. Masuk hutan, saya bawa dia orang masuk, *I'll also go* [saya juga akan pergi]. *Basically that one* [secara asasnya, itu] lah, *and then improving the quality* [dan kemudian meningkatkan kualiti] lah. Cara-- *again quality* [sekali lagi, kualiti] ini pun, dia *actually attitude* [sebenarnya mengikut perangai] juga. *It's all down to staff* [semuanya jatuh ke

atas kakitangan juga]. *No* [tidak boleh] merokok *also when* [juga bila] dia merokok, *production low* [produktiviti rendah], memang *most* [hamper kesemua] syarikat *tak allow* [tidak membenarkan] tapi dia- maknanya *you have to go out of the factory* [awak kena keluar dari kilang tiu] lah, *because* [kerana] banyak benda, banyak minyak sebagainya *so* [jadi] bahayalah.

AA : jadi di sana ada *tak* [tidak] pengalaman yang Professor ingat, yang berhargalah di DRB Hicom itu?

MS :

Oh masa itu kita banyak melawat *overseas* [luar Negara], nak beli *machine* [mesin], kita pergilah- nak beli *machine* [mesin] kita pergi Korea, pergi Japan, pergi Taiwan- masa itu banyak belajar benda baru lah benda barulah. *New technology* [teknologi baru] semua itu. Pergi india- india pun pergi untuk *linkages* [rangkain]. Pengalaman lah *and then working together with headquarters* [kemudian bekerjasama dengan ibu pejabat] lah. *Because* [kerana] dia ada banyak syarikat kan, *so we have to work with them - and then other CEO* [jadi kami kena bekerjasama dengan mereka, dan juga ketua pengarah eksekutif yang lain] *so the* [jadi] pengalaman itu baguslah maknanya *you get to talk to other CEO* [awak dapat bercakap dengan ketua pengarah eksekutif lain]. *You* [awak] belajar *exchange the idea* [bertukar idea], *exchange the information* [bertukar maklumat].

AA : Selepas itu kerja di mana?

MS : Yang Aluminium Alloy ini *under* [dibawah] DRB juga [menunjuk kepada nama Aluminium Alloy Castings]. Dia [DRB] pindahkan saya ke situ [Aluminium Alloy Castings]. Dah habis 4 tahun disini DRB-HICOM Diecastings dipindahkan ke -- *This is also under DRB company* [Ini juga di bawah syarikat DRB] juga [Aluminium Alloy Castings].

AA : **Kenapa dipindahkan?**

MS : Dah sini dah nampak baik, *improve*[maju] dah

AA : **Professor kerja di Aluminium Alloy Casting sebagai apa?**

MS : *CEO* [ketua pengarah eksekutif] jugalah.

AA : **Apa yang Professor buat di situ.**

MS : *This one is also another aluminium casting* [Ini juga adalah satu lagi proses acuan aluminium] jugalah. Yang ini *different process* [proses berlainan], yang ini [merujuk kepada DRB-HICOM Diecasting] dipanggil *high pressure diecasting* [proses acuan tekanan tinggi]. Yang ini [merujuk kepada Aluminium Alloy Casting] *low pressure, it's another process* [proses acuan tekanan rendah, ia adalah proses yang berlainan]. nak mengeluarkan alat-alat ganti jugalah. Yang ini kita buat *wheel-alloy wheel* [rim aloi].

AA : **Buat tayar ke?**

MS : Bukan tayar, rim. *Alloy wheel* [rim aloi], *lepas* [selepas] itu kita buat apa nama-tak [tidak] ingat dah - satu lagi part. Sini banyak *part* [bahagian] [merujuk kepada DRB-HICOM Diecasting], yang ini *tak* [tidak] banyak *part* [bahagian] [merujuk kepada Aluminium Alloy Casting]. *Just process* [hanya proses] dia lain sikit. *Another casting process* [proses acuan yang lain] jugalah. Sebab saya pergi situ [Aluminium Alloy Castings] dua tahun sahaja.

AA : **Professor bekerja sebagai CEO [ketua pengarah eksekutif] di Aluminium. Alloy sebab dipindahkan?**

MS : [Sebab berpindah] Arahan

AA : **Dipilih itu sebab apa?**

MS : Aluminium Alloy, *they are making loss* [mereka sedang mengalami kerugian]. Cuba memperbaikilah.

AA : **Jadi apa sumbangan disana?**

MS : *It's a normal thing. You have to keep on improving the system* [ia adalah perkara biasa. Anda harus menambak sistem secara berterusan]. Menaikkan *profit* [keuntungan].

AA : **Berjaya?**

MS : *Tak* [tidak] berapa nak berjaya. Proses dia susah sikit. *Actually aluminium is a very difficult material* [sebenarnya aluminiu adalah sebuah bahan yang sukar]. Sebab itu kita *tak* [tidak] berapa—untung - *tak* [tidak] banyak *compare* [banding] itu *other process* [proses lain]. *Pasal* [sebab] dia silap sikit *saja* [sahaja], rugi *and then* [dan kemudian] Proton pula, dia *tak* [tidak] mahu beri kita untung banyak [Ketawa]. *It's a problem. Because actually-* [Ia adalah satu masalah, kerana sebenarnya], sebenarnya ini cerita ini, [Sebab tidak berjaya] staf Melayu banyak. *In fact* [malahan] kita sini, kita bawa masuk Indonesia. Melayu punya kerja. Dia [Staf] banyak orang Kelantan. Dia bawa adik-beradik dia kerja- so [jadi] lepas [selepas] raya itu habis hilang, habuk pun *tak* [tidak] ada. *You see, automotif company* [sebenarnya syarikat automotif]. [Aluminium Alloy Castings], *production is continuous* [produksi adalah berterusan]. Ini kita berhenti-henti seronok *saja* [sahaja], balik raya *tak* [tidak] datang balik. Matilah kita. *Actually it is a problem* [sebenarnya ia adalah satu masalah]. *That is why* [Itu lah sebabnya] yang dia bawa Indonesia banyak. Kita pergi ambil Indonesia 40 orang. *But we are sure* [tapi kami pasti], masalah Melayu ini dia malas bekerja. *Ini does not really in here* [Ia bukan sahaja dalam ini], *in industry in general* [dalam industri secara amnya]. Kita ini, kita *tak* [tidak] biasa kerja kuat. Ini [kerja di Aluminium Alloy Castings] *this is hot* [panas], ini panas. *Machine* [mesin], Mekanik kita ini banyak *cincai* [sambil lewa]. Melayu *cincai* [sambil lewa] banyakkkan. “Tidak apa”, sikit-sikit “*tak* [tidak] apa”. *Because automotif you need very precise* [Kerana automotif, awak perlu sangat tepat]. *Precision part because* [Alat ganti harus tepat kerana] bila kita buat sesuatu alat itu, dia boleh *put any car* [dimasukkan ke dalam mana-mana kereta]. Dia *must be the same* [mesti sama]. *Cincai-cincai* [sambal

lewa] *tak* [tidak] boleh. *And you cannot replace standard* [Dan anda tidak boleh mengganti piawai]. *So this is where we* [Jadi, di sini di mana kita]-- *Actually* [sebenarnya] anak Melayu ini dia *tak* [tidak] berapa nak serius lah, *unless you pressure a lot* [kecuali anda ditekan].

AA : Jadi selepas tamat di aluminium alloy casting itu--?

MS : *Lepas* [selepas] itu *tak* [tidak] kerja lagi, setahun. Kerja tapi *ding dong* [Kerja sampingan] *saja* [sahaja] lah. Saya berhenti sini [Aluminium Alloy Castings]. 2003 saya berhenti dah. 2004 masuk [merujuk nama UniKL]. Ogos

AA : Ogos 2004 ya. Macam mana ditawarkan itu.

MS : Saya balik ke *education* [Pendidikan]. Memang saya suka pendidikan. Bila dah dapat pengalaman industri, lagi bagus mari masuk balik. *So I come back and teach* [Jadi saya kembali dan mengajar], seronok sekarang ini. Budak-budak pun seronok. Sebab itu kita kata kebanyakan universiti ini, pensyarah *tak* [tidak] tahu apa. Dia bohong banyak. Dia baca *textbook* [buku teks] *lepas* [selepas] itu bagi *kat you all* [dekat awak semua]. Yang kita ini sekarang ini, bila saya mengajar, cerita *how I did, what I did in* [bagaimana saya buat, apa saya buat dalam] DRB Hicom. Proses dia, *managing* [pengurusan] dia. itu budak-budak seronok. *And now I teach subject technopreneur* [dan sekarang saya mengajar subjek Technopreneur]. Kita dah biasa jadi *manager*. [pengurus] Biasa jadi usahawan, biasa kerja kilang. Jadi *you know already* [anda sudah pun tahu] lah. Jadi bila *you* [anda] cakap pun *you* [anda] *talking about your own experience* [bercakap

mengenai pengalaman sendiri]. Ini yang student seronok ini, sebab dia pun *tak* [tidak] larat nak tunggu baca surat khabar, nak baca buku *jer* [sahaja] *so from that angle, I'm happy I'm back to education, with the experience I have* [jadi dari pandangan itu, saya gembira saya kembali ke pendidikan, dengan pengalaman yang saya ada]. Itu bagus. Budak-budak pun seronok kita mengajar.

AA : Jadi untuk rekod di UniKL Professor bekerja sebagai apa?

MS : Saya masuk dulu jadi Professor terus. *lepas* [selepas] itu dibagi tugas jugalah, jadi provoss

AA : Provoss itu apa itu?

MS : Provoss ini macam dulu jadi ketua - eksekutif juga. Masa dulu UniKL ini dia ada, Provoss seorang, and dia ada *Dean* [Dekan]. *So* dua orang jaga. Satu jaga akademik, satu jaga *management* [pengurusan]. Dia ada cawangan banyak juga. Dia pun banyak cawangan. Dulu ada 5-6 sekarang dah ada 12. Dah macam ITM. UniKL ini IPTS. Ini IPTS Marā punya. Provoss ini, ITM *at one time* [pada satu masa] pakai provoss juga. Ketua cawangan lah. Provoss ini jadi *management* [pengurusan] jugalah. Jaga kampus. Tapi masa provoss itu *tak* [tidak] mengajar. *tak* [tidak] sempat mengajar. Sibuk. Sibuk memperbaiki.

AA : Jadi macam mana Professor boleh masuk UniKL?

MS : Yang itu pergi minta, *they are looking for people also*. [Mereka juga sedang mencari orang]

AA : **Jadi, pergi minta dekat mana itu.**

MS : Terus jumpa presiden.

AA : **Siapa itu?**

MS : Ibrahim Saad nama dia. [Dato' Dr Ibrahim Saad]. Dia presiden. Jadi pergi jumpa dia. Terus ambil, esok masuk juga. Dia seorang *interview* [temuduga]. Dia pun kenal saya. Jadi jumpa dia, esok terus *start* [mula]. Dia itulah yang telefon dekat saya itu suruh pergi ITM. Dia tahu lah semua, dia tahu kita. Ogos 2004 *below* [kebawah]. Sebelum saya juga... ada minta juga.. [bekerja di UniKL]

AA : **Sebelum ini ada minta juga?**

MS : Bukan minta lah, nama saya *dipropose* [dicadang] juga *as* [sebagai] presiden. Saya pun calon juga masa itu. Saya jadi calon sebagai presiden, UniKL.

AA : **Ditawarkan bekerja di UniKL mana?**

MS : Provoss di MFI

AA : **UniKL MFI masa itu dipanggil --?**

MS : Malaysian French Institute. Di Bangi.

AA : **Untuk rekod, UniKL MFI, Malaysia French Institute, apa itu?**

MS : Kursus-kursus di situ banyak mekanikal. *Mechanical based* [Berasaskan mekanikal.]. Ada *welding* [kimpalan], ada robotik, ada *air conditioning* [Penghawa dingin]. Dia *mechanical based* [berasaskan mekanikal] banyak.

AA : **Professor rasa lebih selesa *tak* [tidak] dalam bidang pendidikan berbanding bidang lain? Macam perindustrian, perniagaan?**

MS : Pendidikanlah. *Definitely* [Pastinya]. Perniagaan *tak* [tidak] reti [pandai] rasuah. Tak pandai rasuah. Kita anti rasuah jadi susah sikit di Malaysia ini, *business* [perniagaan] dia rasuah banyak. Sama ada *you* [anda] *government* [kerajaan], *tidak government* [kerajaan], *you* [anda] tidak rasuah *you* [anda] tidak dapat. *Payah* [susah] lah. Jadi saya, balik ke pendidikan, senang. Tiada rasuah, walaupun sekarang ini ada juga rasuah, ada baca surat khabar kan. Cerita-cerita.pensyarah beri markah lebih, tidur dengan dia. Jadi maknanya benda itu [rasuah] masih ada. Sebab itu saya masih lagi percaya kepada *individuals because* [individu kerana] - *. that's why* [sebab itu] bila kita cuba nak membina sesuatu organisasi *it must go to the individual because once the individual change, the organization will change and the organization will improve. That is my philosophy all the time* [ia mesti pergi kepada individu kerana bila individu berubah, organisasi akan berubah dan

organisasi akan maju. Itu adalah falsafah saya sepanjang masa]. Kalau kita tidak buat begitu, *we will never improve* [kita tidak akan maju].

AA : Di UniKL Professor ada mengajar?

MS : Mengajar. MFI dua tahun. *Lepas* [selepas] itu pergi ke another campus [kampus lain] dia. IPROM. Yang ini saya jadi Professor biasa *saja* [sahaja]

AA : UniKL IM-- ?

MS : I-P-R-O-M.

AA : UniKL IPROM. Apa itu?

MS : *Institute of Product design and Manufacturing*. [Institut Pembuatan dan Rekaan Product]

AA : Dekat situ Professor buat apa?

MS : Mengajar.

AA : Di MFI tidak mengajar?

MS : Di MFI tidak mengajar, saya buat *management* [pengurusan]. Yang ini saya mengajar *saja* [sahaja].

- AA : Di IPROM Professor mengajar sebagai apa? Mengajar apa?**
- MS :** 3-4 subjek. *Technopreneurship. Manufacturing technology. Material engineering* [Teknologi pengeluaran, Kejuteraan Bahan-bahan] 3 subjek. *And then one more* [dan satu lagi], mengajar budak yang nak pergi luar negeri. Also *manufacturing technology* [Juga teknologi pengeluaran] juga.
- AA : Ijazah ke diploma?**
- MS :** *Degree* [ijazah]. Semua *degree* [ijazah], Professor tidak diberi mengajar diploma.
- AA : Professor dah merasa mengajar di IPTA, dah pernah merasa mengajar di IPTS. Jadi apa perbezaan yang ketara yang Professor boleh rasa mengajar di IPTA dengan di IPTS ini?**
- MS :** *Firstly, philosophically I do not agree with the privatization of education.* [Pertama, secara falsafahnya, saya tidak bersetuju dengan penswastaaan pendidikan], Itu makna saya tidak setuju dengan Dato' Seri Najib *because privatization of education,* [dengan penswastaaan pendidikan]. Pada saya pendidikan mesti *government* [kerajaan]. Bila beri swasta buat, kacau. Bila jadi swasta buat, saya tengok sekarang ini, budak-budak kata, saya bayar gaji awak. Biasa dengar *tak* [tidak]? Biasa dengarkan!. *You* [Anda] tidak berani kata begitu. IPTA tiada. Jadi bila buat begitu *payah* [susah] lah, *and* [dan], bila pendidikan biasa, bila dia *under* [dibawah] swasta ini, *you* [anda] nak luluskan pelajar sahaja.

Sebab bila, kalau *you* [anda] *failed*, *you* [gagal, anda] *become very unpopular* [menjadi sangat tidak popular]. *First*, *student* [pertama, pelajar] tidak masuk, *because* [kerana] kalau *student* [pelajar] tidak masuk mana nak cari duit. *So* [Jadi] pada saya, banyak, *especially the chinese* [orang cina terutamanya] punya *base private university* [dasar universiti swasta] ini, kita tidak tahu apa dia buat. *Because* [kerana], dia nak beri budak *pass* [lulus] banyak. Cuma yang dia orang banyak nasib baik ini *pasal* [sebab] budak-budak ini banyak cina, dia rajin kerja dia. Kalau kena yang tidak berapa pandai ini, bagi *pass* [lulus] jugalah. Sebab kalau tidak *pass* [lulus], orang tidak masuk. Orang tidak masuk tutuplah universiti. Itu yang saya tidak setuju sangat apabila pendidikan kita *privatize* [diswastakan]. *pasal* [sebab] orang kaya yang boleh masuk ini. Orang tidak kaya susah sikit hendak masuk ini.

AA : Apa lagi yang Professor boleh rasa dengan perbezaan antara IPTA dan IPTS?

MS : Sikap pelajarlah. *pasal* [sebab] IPTS ini, dia ingat dia kayalah. Dia ingat dia kaya tapi dia bukan kaya pun tapi dia ingat dia kaya, *so problem* [jadi masalah] sikitlah. *Management is more* [pengurusan ialah lebih], *difficult* [susah] sikitlah. *And then* [kemudian] budak-budak, disiplin ini kita tidak boleh ambil tindakan. Budak disiplin, kita ambil tindakan *lepas* [selepas] itu dia potong *pasal* [sebab] apa, yelah bila kita ambil tindakan, esok keluar cerita-cerita, _ sekarang ini kan, *facebook* lah budak-budak semua adakan _ jangan masuk. Jadi payah sikitlah, maknanya dari segi pada saya dari segi falsafah pendidikan. *You want to build up the student development* [awak nak membina pembangunan pelajar], *student character*

[karakter pelajar] itu, susah sikitlah. *because* [kerana] manusia biasanya, suka buat jahat. betul *tak* [tidak]? Jadi *we tend to bad things* [kita cenderung kepada benda tidak elok]. Itu *saja* [sahaja] lah cerita dia. *From that*, [Dari itu] yalah, satu lagi masalah di IPTS ini, dia nak cari untung *and then* [kemudian] bila begitu maknanya kita kena cari duit. *Lecturer* [Pensyarah] pun cari duit, susah sedikit begitu. Jadi maknanya, dia kerja lain. Dia mengajar pun kurang, atau pun nak buat *research* [kajian] pun kurang. Jadi, sebab dia nak kena cari duit. Cari duit *consultancy* [khidmat nasihat]. Jumpa dialah. __ pendidikan itu dah jadi *second* [kedua]. Itu yang beza yang saya ingat itu.

AA : **Itu yang [Professor] boleh nampaklah?**

MS : Nampaklah. Yang *tak* [tidak] nampak *tak* [tidak] tahulah. *I can tell you one story* [saya boleh ceritakan sesuatu kepada awak].

AA : **IPROM berapa lama?**

MS : 2 tahun- Saya pergi Lumut. *Marine School* [UniKL MIMET], 4 tahun. *lepas* [selepas] itu sekarang ini di- Johor dah dua tahun. Dia dah ada tiga cawangan. Masa itu *I was looking after student there* [saya menjaga pelajar di sana], *one parent came* [sepasang ibu bapa datang], cakap, cakap, cakap, cakap [berbual panjang], dia ini *deputy president of one of the medical school* [naib presiden salah satu daripada sekolah perubatan] *private* [swasta]. Dia pun cerita, *pasal* [sebab] *education* [pendidikan], dia dah berhenti dah. *He was deputy president* [dia ialah naib presiden], *you know* [awak tahu]. *One of the indian own* [salah satu daripada

india] punya... India punya, *medical school* [sekolah perubatan], *private medical school* [sekolah perubatan swasta]. Dia kata berhenti, saya kata *pasal* [sebab] apa, dia kata dia orang dah suruh saya ubah markah bagi *pass* [lulus]. Ini doktor ini, Ini kena jaga dia nak belah *you* [awak] esok. *So* [Jadi] dia- Melayu, dia berhenti, sebab dia takut kepada Allah Ta'ala.

AA : **Takut kalau dia beri juga itu kira bawah tanggungjawab dia?**

MS : Memanglah- kita berdosakan. Tapi orang cina, india dia mana ada berdosa. *So he told me that* [jadi dia beritahu saya yang], dia ini orang Negeri Sembilan. Dia cerita dia berhenti *because of that* [disebabkan itu], *so this is a problem of private education* [jadi inilah masalah kepada pendidikan swasta]. *You want to pass everybody* [awak nak luluskan semua orang], *especially* [terutamanya] kalau *engineering and medical* [kejuruteraan dan perubatan]. *Medical particularly* [perubatan terutamanya], *engineering maybe* [kejuruteraan mungkin], yang lain susah juga. *He cannot pass* [dia tidak boleh lulus]. Jadi *manager* [pengurus] bolehlah *passing* [lulus], *he can pass* [dia boleh lulus], *accounting* [perakaunan] pun boleh *pass* [lulus], *I think* [saya fikir]. Kalau *tak* [tidak] pandai pun boleh *pass* [lulus] juga, *because you don't deal with life and death you know* [kerana awak tidak berurusan dengan hidup dan mati tahu]. Macam *medical, engineering*. [perubatan, kejuteraan] susah. *so this is why. That is the true story*, [jadi inilah sebab. Itu ialah kisah benar] orang itu cerita pada saya, dia berhenti *because of that* [disebabkan itu]. *so that is the story of one university* [jadi itu la salah satu cerita satu dari university itu]. *tak* [tidak] tahu yang lain-lain lagi.

AA : **Professor pernah mengalami detik-detik kejatuhan? Dan kalau pernah macam mana Professor hadapinya?**

MS : Ada ke? Saya, yang kejatuhan ini saya sendiri buat.

AA : **Macam mana itu?**

MS : Bila *tak* [tidak] sambung kontrak itu, kira jatuhlah itu. Tapi kadang-kadang saya buat sendiri, saya berhenti sendiri. *So far alhamdulillah* [syukur]. *Tak* [Tidak] ada apalah. Sebab kita berserah kepada Allah ta'ala. Jadi kebanyakannya kita terima *saja* [sahaja] lah. Kalau saya diberhenti pun saya terima *saja* [sahaja]lah. Tidak apa pun.

AA : **Sekarang ini, bilakah Professor merancang untuk bersara?**

MS : *Good question* [soalan yang bagus]. Selagi boleh mengajar, selagi orang terima, selagi boleh *contribute* [menyumbang], *insyaallah* [dengan izin Allah]. Sekarang pun saya ini, setahun sekali *saja* [sahaja] *renew* [perbaharui]. *Every year renew* [setiap tahun perbaharui]. Sebab enam puluh lima [65] keatas dia kena *renew every year* [perbaharui setiap tahun]. *So* kalau dia orang benarkan saya sambung, sambunglah. Kalau *tak* [tidak] benar pun, saya masih lagi, kalau mungkin kalau *tak* [tidak] sambung pun mungkin saya jadi pensyarah *part time* [separuh masa]. Banyak-banyak tempatkan, Universiti Malaya ada, ITM ada, UniKL sendiri pun boleh jadi pensyarah *part time* [separuh masa] juga, insyaallah. Itu *saja*

[sahaja]lah. And then rancangan saya *lepas* [selepas] bersara nak tulis bukulah. Tulis buku, tulis rencana, *part time lecturer* [pensyarah separuh masa].

AA : Boleh Professor kongsi sedikit rahsia-rahsia Professor [untuk berjaya]

MS : *You have to be honest with your work, committed to your work, hard work and then* [Anda kena jujur dengan kerja anda, komited, bekerja keras dan juga] minta doa kepada Allah ta'ala. Minta dia bantu dari segi *where you are going and all that* [di mana awak berada dan seterusnya]. Sembahyang, sentiasa berdoa. Jadi maknanya dari segi amanah, *and then* [dan kemudian] sokongan mak bapa, sokongan nenek, sokongan keluarga. Itu *saja* [sahaja], *there is nothing else* [tiada apa lain lagi], *its hardwork and honesty* [ia adalah kerja keras dan kejujuran], *that you are there to do something* [di mana anda di situ untuk melakukan sesuatu]. *That you do it for* [Yang awak lakukannya kerana] Allah ta'ala. Itu yang saya punya rahsia, itu *saja* [sahaja]. Maknanya *you do work, you* [awak lakukan kerja awak] *tak* [tidak] fikir dah bila nak naik pangkat, bila orang nak beri kerja. *Tak* [Tidak] boleh. Sekarang ini tidak boleh. Sekarang ini *I look at* [saya lihat dekat] pensyarah baru yang baru masuk, bila dia nak jadi Professor madya- *payah* [susah]- saya kata buat kerja dulu, habis dia orang marah jugalah. *So-* [jadi] tiada rahsia itu, *alhamdulillah* [syukur], maknanya kita kerja situ kita betul-betul- ikhlas lah, *and then you want to contribute* [dan kemudian awak nak menyumbang], macam kita ini kepada bangsa, agama kita lah. *To me its more important to have contribution* [untuk saya, lebih penting untuk melakukan sumbangan] lah. *Especially now* [terutamanya sekarang] sebab saya dah hujung-hujung ini. Kita kena bagi ilmulah, Ilmu kita yang ada itu, jadi macam zakatlah.

AA : Bilakah Professor mendapat gelaran Dato'

MS : Lama ini, sembilan belas lapan puluh sembilan [1989]. Lama sudah. [Diberi]
Sultan Kedah

AA : Kenapa diberi?

MS : *Contribution and* [Sumbangan yang dibuat dan] anak Kedah yang pertama yang
buat metallurgy. *Actually* [Sebenarnya] metallurgy ini, bukan anak Kedah *saja*
[sahaja], satu [1] Malaysia *I'm the first one* [saya yang pertama belajar]. Kena
tulislah, tapi ini memang *government* [kerajaan] yang bagi. Yang *recommend*
[mencadangkan] ini ketua setiausaha negara, dia *recommend* [mencadangkan]
kepada Kedah *state* [negeri Kedah].

**AA : Pada pendapat professor, apakah pencapaian terbesar professor?
Pencapaian yang paling berharga kepada diri sendiri.**

MS : Tidak tahu, sebenarnya saya tidak pernah terfikir. *because I don't fight for the post*
[Sebab saya tidak merebut jawatan]. Kebanyakannya yang saya kerja ini, nak beri
makanlah [kepada anak isteri], kalau *tak* [tidak] beri makan, kacaulah. *I don't fight*
for the post [saya tidak merebut jawatan]. Universiti Malaya pun dipanggil. Di
SIRIM dihantar, di ITM dihantar. Pertama kali minta kerja pun, DRB-HICOM
saya minta. Dia orang pun terkejut juga "betul ke nak kerja sini?" *Lepas* [Selepas]
itu universiti KL minta. Maknanya *alhamdulillah* [syukur], tuhan beri rezeki.

Pencapaian terbesar ini *tak* [tidak] tahulah. *I think* [saya rasa] ITM lah [pencapaian terbesar]. *I still believe I contribute a lot at ITM.* [Saya masih percaya saya menyumbang banyak di ITM]

AA : Jadi kami pun dah tiada lagi soalan yang kami nak tanya. Jadi kami ingin mengucapkan terima banyak kepada Professor Dato' Dr Haji Mohd Mansor Salleh kerana sudi menghadiri temubual kami pada hari ini dan juga terima kasih kerana menyumbang berbagai-bagai sumbangan kepada sektor pendidikan negara. Terima kasih.

TAMAT BAHAGIAN 3

LAMPIRAN

LOG WAWANCARA

Ahmad Ashraf Ahmad Rosli menemubual Professor Dato' Dr. Mohd Mansor Salleh, yang dilahirkan pada 1944, di Selangor. Temubual dijalankan di sebuah kafe bernama *Coffee Planet*, Selangor, mengenai pengalaman beliau dalam bidang pendidikan dan industri dalam bidang Metallurgy pada tahun 1971 hingga sekarang.

MASA	SUBJEK	NAMA/TEMPAT/ RUJUKAN
BAHAGIAN 1: LATAR BELAKANG		
0.00	Sesi pengenalan diri dan latar belakang projek diterangkan	Ahmad Ashraf Ahmad Rosli
1.07	Latar belakang ringkas mengenai tokoh yang ditemubual	Professor Dato' Dr. Mohd Mansor Haji Salleh Simpang Empat Kedah Gua Cempedak
4.01	Menceritakan tempat tinggal yang pernah diduduki	Ipoh Port Dickson Sungai Besi Cardiff, Wales Birmingham Petaling Jaya Manchester Kedah Shah Alam

11.21	Menceritakan tentang keluarga tokoh	Argon Haji Salleh Rokiah Abdul Hassan Siti Mahnun Mohd Mansor Ahmad Mohd Mansor Siti Khadijah Mohd Mansor SIRIM MIDA
BAHAGIAN 2: PENDIDIKAN		
18.55	Menceritakan mengenai persekolahan rendah dan menengah	Sekolah Kebangsaan Simpang Empat Sekolah Kebangsaan Hassan Itam Sekolah Menengah Kbangsaan Tunku Abdul Rahman (STAR) Maktab Tentera Diraja (RMC)
21.28	Menceritakan mengenai penyertaan aktiviti dalam ataupun luar sekolah	Setiausaha Kelab Rakit Setiausaha Kelab Fotografi Setiausaha Persatuan Kebudayaan Kebangsaan. Latihan ketenteraan Mendaki ataupun naik raft
23.29		<i>Book Prize</i> Biasiswa kecil

	Menceritakan penerimaan anugerah sepanjang persekolahan	Biasiswa kecil negeri
26.46	Menceritakan tentang pengalaman pahit dan manis pada zaman persekolahan	Gating Stage manager Outbound School Organize mogok
32.42	Menceritakan mengenai pendidikan tinggi	Federal Teaching Scholarship University College of South Wales and Monmouthshire University of Birmingham University of Manchester Institute of Science and Technology Commonwealth Fellowship
41.25	Menceritakan mengenai bidang pendidikan yang dipilih	Metallurgy
44.03	Menceritakan mengenai perbelanjaan pengajian tinggi	

47.12	Menceritakan teman seperjuangan di universiti	Takriwan Claus Breyholt Bophinder Singh Rokiah Abdul Hassan Farid Dato Prof Ir Dr Mashkuri Yaacob
53.32	Menceritakan latar belakang pendidikan adik-beradik	Universiti Malaya UiTM
54.31	Menceritakan mengenai pendapatan sewaktu zaman pengajian	Guru sementara Berniaga bihun
BAHAGIAN 3: KERJAYA		
56.12	Menceritakan mengenai kerjaya pertamanya sebagai tenaga pengajar	Universiti Malaya YM Prof. Diraja Ungku Abdul Aziz bin Ungku Abdul Hamid penolong pensyarah Fakulti kejuruteraan Pengajian material bahan
59.59	Menceritakan pencapaian di Universiti Malaya	Professor Madya Timbalan dekan

60.45	Menceritakan pengalaman sebagai pensyarah di Universiti Malaya	YM Prof. Diraja Ungku Abdul Aziz bin Ungku Abdul Hamid Dewan Bahasa dan Pustaka
69.21	Menceritakan permulaan tugas di SIRIM	1984 Chief Controller Tun Haji Abdullah bin Haji Ahmad Badawi SIRIM Shah Alam
86.25	Menceritakan pengalaman di Persatuan Penterjemah	Dewan Bahasa dan Pustaka Presiden Persatuan Penterjemah Majalah Dewan Masyarakat
93.39	Menceritakan pengalaman sebagai pengarah di ITM	Datuk Seri Anwar Ibrahim Kerajaan Negeri Yang Berbahagia Tan Sri Dr. Sulaiman Daud
122.44	Menceritakan pengalamannya sewaktu berhenti berkhidmat dari ITM	Landmarks Berhad Logamahir Sdn Bhd Stadium Perlis

126.57	Menceritakan pengalamannya bekerja di DRB-Hicom Diecastings Sdn Bhd	Seksyen 27 Shah Alam YM Prof. Diraja Ungku Abdul Aziz bin Ungku Abdul Hamid
138.37	Menceritakan hal perpindahannya ke Alluminium Alloy Castings Sdn Bhd	Proton Holdings Berhad
142.04	Menceritakan kemasukannya di UniKL	Technopreneurship Provoss Datuk Seri Dr Ibrahim Saad UniKL MFI UniKL IPROM UniKL MIMETT Dato' Sri Haji Mohammad Najib bin Tun Haji Abdul Razak
158.43	Menceritakan rancangannya selepas bersara	
162.19	Perkongsian rahsia kejayaannya serta pencapaian terbesar	Abdul Halim Mu'adzam Shah
164.19	Sesi penutupan dan akhir kata	

DIARI KAJIAN

MASA	TARIKH	PERKARA	TINDAKAN
2.00 pm.	1 Mei 2015	<u>Panggilan Telefon.</u> Membuat panggilan telefon kepada tokoh untuk kali pertama untuk memohon persetujuan temu ramah yang akan dijalankan.	Catatan awal dilakukan untuk proses pembuatan soalan
3.30 pm.	10 Mei 2015	Panggilan Telefon Membuat panggilan telefon kepada tokoh untuk kali kedua. Panggilan adalah untuk menerangkan skop soalan yang akan ditanya	Catatan untuk sebarang perubahan soalan dilakukan.
3.00 pm.	27 Mei 2015	Panggilan Telefon Membuat panggilan telefon kepada tokoh untuk kali ketiga bagi mengesahkan tempat perjumpaan dan waktu temubual	Memaklumkan kedatangan kami kepada tokoh
3.30pm – 6.15pm	29 Mei 2015	Perjumpaan Temubual Perjumpaan pertama dan temu bual dijalankan seperti yang dirancang seperti di dalam panggilan telefon.	
3.00 petang	20 Jun 2015	Menghantar laporan akhir untuk proses pembukuan menggunakan <i>hardcover</i> .	
10.00 pagi	23 Jun 2015	Mengambil laporan yang telah siap di kedai buku.	Membayar sejumlah harga untuk <i>hardcover</i> .
10.00 pagi	24 Jun 2015	Menghantar laporan lengkap kepada pensyarah.	

SOALAN TEMURAMAH

Latar belakang

1. Apakah nama penuh prof
2. Bilakah prof dilahirkan
3. Dimanakah prof dilahirkan
4. Dimanakah prof dibesarkan
5. Dimanakah tempat menetap prof sekarang
6. Sejak bilakah prof menetap di situ/sini*?
7. Sebelum itu, di manakah tempat lain yang prof pernah menetap?
8. Adakah prof bercadang untuk berpindah ke tempat lain pada masa akan datang?
9. Apakah nama ibu prof
10. Apakah nama ayah prof
11. Adakah mereka masih hidup?
12. Di manakah tinggal sekarang? / Bilakah mereka meninggal dunia?
13. Berapa orang adik-beradik prof
14. Prof anak yang ke berapa
15. Berapakah usia prof sekarang
16. Berdasarkan yang kami tahu, prof sudah berumah tangga, bilakah prof mendirikan rumah tangga?
17. Apakah nama penuh isteri prof
18. Apakah pekerjaan beliau?
19. Berapa ramai anak prof
20. Apakah nama anak-anak prof
21. Berapakah usia mereka sekarang
22. Adakah mereka sudah berkahwin?
23. Apakah pekerjaan mereka?

Pendidikan

24. Dimanakah prof bersekolah rendah
25. Dimanakah prof bersekolah menengah
26. Apakah aliran pelajaran yang dipelajari di sekolah menengah
27. Adakah prof aktif dengan aktiviti dalam dan luar sekolah pada waktu persekolahan dahulu?
28. Adakah prof pernah mendapat sebarang anugerah sepanjang waktu persekolahan dahulu?
29. Siapakah teman persekolahan yang paling diingati dan masih rapat sehingga sekarang?
30. Apakah pengalaman manis dan pahit sepanjang zaman persekolahan prof jika ada?
31. Dimanakah prof melanjutkan pelajaran selepas sekolah menengah
32. Apakah jurusan yang dipelajari prof disana?
33. Dimanakah prof melanjutkan pelajaran selepas itu (untuk bachelor/sarjana muda)?
34. Apakah jurusan yang diambil prof disana?
35. Dimanakah prof melanjutkan pelajaran untuk (Master) Sarjana?
36. Apakah jurusan pelajaran yang prof belajar
37. Dimanakah prof melanjutkan pelajaran untuk doktor falsafah (PhD)?
38. Apakah jurusan yang dipelajari prof
39. Bilakah prof melanjutkan pelajaran untuk doktor falsafah?
40. Apakah semua bidang dan jurusan yang prof belajar adalah berdasarkan pilihan sendiri, keluarga ataupun berdasarkan apa yang ditawarkan oleh pihak institusi pelajaran?
41. Bagaimanakah prof melanjutkan pelajaran, adakah terdapat bantuan pihak lain atau hanya bantuan ahli keluarga sahaja?
42. Adakah ketika itu prof berminat dengan mata pelajaran/jurusan yang prof pelajari?
43. Siapakah teman seperjuangan prof sewaktu di universiti dahulu?
44. Pada pendapat prof, adakah teman seperjuangan prof mempengaruhi pembelajaran prof di universiti dahulu?
45. Bagaimana pula dengan latar belakang pendidikan adik beradik prof?
46. Pernahkah prof bekerja sebelum menamatkan pengajian di waktu persekolahan dan peringkat universiti dahulu?
47. Apakah pekerjaan pertama prof?

48. Selain itu, pernahkan prof berniaga untuk menjana pendapatan sewaktu pengajian dahulu?

UM Arc

49. Bilakah prof mula bekerja selepas tamat pengajian tinggi?
50. Apakah pekerjaan itu? (Pensyarah UM 1971)
51. Di manakah pekerjaan itu?
52. Kenapa memilih untuk bekerja sebagai pensyarah/pengajar
53. Adakah prof dinaikkan pangkat ketika bekerja sebagai pensyarah di sana
54. Apakah pencapaian tertinggi ketika bekerja sebagai pensyarah di UM?
55. Bolehkah jika prof menceritakan kepada kami pengalaman bekerja UM
56. Apakah pekerjaan yang dilakukan oleh prof seterusnya?

SIRIM Arc

57. Bagaimanakah prof boleh bekerja di SIRIM
58. Mengapakah prof bekerja di SIRIM
59. Apakah pekerjaan yang dilakukan di SIRIM
60. Apakah jawatan tertinggi yang pernah dipegang prof di SIRIM
61. Berapa lama prof bekerja di SIRIM
62. Bolehkah jika prof menceritakan kepada kami pengalaman bekerja di SIRIM
63. Apakah pekerjaan yang prof lakukan seterusnya selepas di SIRIM?

UiTM/ITM Arc

64. Bagaimanakah prof ditawarkan pekerjaan di UiTM/ITM
65. Apakah pekerjaan yang prof lakukan di UiTM/ITM
66. Apakah pencapaian tertinggi yang prof capai di UiTM/ITM
67. Bolehkah jika prof menceritakan kepada kami pengalaman bekerja di UiTM/ITM

DRB HICOM Diecasting Arc

68. Apakah pekerjaan yang seterusnya yang dibuat oleh prof? (CEO DRB-HICOM Diecasting)
69. Boleh prof ceritakan sedikit apa itu DRB-HICOM Diecasting
70. Bagaimanakah prof ditawarkan pekerjaan sebagai CEO DRB-HICOM Diecasting
71. Kenapakah prof memilih untuk bertukar bidang dari bidang pengajaran ke bidang perindustrian
72. Kenapakah prof memilih untuk bekerja di DRB-HICOM Diecasting
73. Apakah sebab prof ditawarkan pekerjaan sebagai CEO DRB-HICOM Diecasting
74. Apakah sumbangan prof ketika bekerja sebagai CEO DRB-HICOM Diecasting
75. Bolehkah jika prof menceritakan kepada kami pengalaman bekerja di DRB-HICOM Diecasting

Aluminium Alloy Castings

76. Apakah pekerjaan yang seterusnya dilakukan oleh prof (CEO Aluminium Alloy Castings)
77. Boleh prof ceritakan sedikit apa itu Aluminium Alloy Castings
78. Bagaimanakah prof ditawarkan pekerjaan sebagai CEO Aluminium Alloy Castings
79. Kenapakah prof memilih untuk bekerja di Aluminium Alloy Castings
80. Apakah sumbangan prof ketika bekerja sebagai CEO di Aluminium Alloy Castings
81. Bolehkah jika prof menceritakan kepada kami pengalaman bekerja di Aluminium Alloy Casting

UniKL

82. Sebagaimana yang kami faham, prof sekarang bekerja sebagai dekan di UniKL MFI. Betul?
83. Bilakah prof memulakan kerjaya di UniKL?
84. Bagaimanakah prof ditawarkan untuk bekerja di UniKL?
85. Apakah yang menyebabkan prof kembali meneruskan kerjaya di dalam bidang pendidikan?
86. Adakah prof lebih selesa dalam bidang pendidikan berbanding bidang lain?
87. Dari pendapat prof, apakah perbezaan ketara yang boleh dirasai antara university awam dan university swasta

88. Pernahkah prof mengalami detik-detik kejatuhan dan bagaimana prof menghadapinya?
89. Sepanjang kerjaya prof, bagaimanakah prof membahagikan masa antara kerjaya dan keluarga?
90. Bilakah prof rancang untuk bersara?
91. Apakah rancangan prof selepas bersara nanti?
92. Bolehkah prof berkongsi sedikit rahsia kejayaan prof?

Pencapaian

93. Sebagaimana yang kami tahu, prof telah pun mendapat gelaran Dato' bilakah prof dianugerahkan gelaran tersebut?
94. Siapakah yang menganugerahkan gelaran tersebut?
95. Atas sumbangan dan jasa apakah yang menyebabkan prof dianugerah gelaran tersebut?
96. Bagi pendapat prof, apakah pencapaian terbesar yang pernah prof terima?

SURAT PERJANJIAN

UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA

Kelantan

PERJANJIAN MENGENAI SEJARAH LISAN

Syarat-syarat mengenai wawancara yang telah diadakan antara Universiti Teknologi MARA

dengan... *Professor Dato' Mohd Mansor Haji Salleh*.....

Pada... *29 Mei 2015*.....

1. Pita rakaman hasil wawancara yang tersebut di atas adalah diserahkan kepada Universiti Teknologi MARA untuk disimpan buat selama-lamanya.
2. Pihak Fakulti Pengurusan Maklumat, Universiti Teknologi MARA akan mengambil apa-apa tindakan yang difikirkan perlu untuk memelihara pita rakaman ini.
3. Pihak Fakulti Pengurusan Maklumat, Universiti Teknologi MARA boleh membuat transkrip pita rakaman dan transkrip-transkrip ini perlu/tidak perlu disemak oleh pengkisah (interviewee).
4. Pita rakaman/transkrip ini akan dibuka kepada sernua penyelidik sama ada dari Malaysia atau luar negeri yang bertujuan membuat penyelidikan yang sah tanpa syarat-syarat / dengan **syarat**: -
Apabila petikan diambil dari pita rakaman/transkrip ini untuk digunakan di dalam penerbitan, tesis dll. sumbernya hendaklah diakui oleh penyelidik-penyelidik.
5. Adalah dipersetujui bahawa pita rakaman/transkrip ini akan dibuka kepada penyelidik-penyelidik dalam dan luar negeri mulai dari (tarikh).
Dipersetujui pada oleh kedua pihak yang berkenaan.

Pengkisah (Tokoh)

Dr. Mohd Nasir Ismail,
Ketua Pusat Pengajian,
Fakulti Pengurusan Maklumat
UiTM Kelantan.

**JURNAL
PENTERJEMAH Bil 1 1987**

KANDUNGAN

1. Bahasa Kebangsaan sebagai alat pengucapan kebudayaan kebangsaan DR. MOHD MANSOR HAJI SALLEH	1
2. The role of translation in creating a modern intellectual Tradition in National Language: Some thoughts on the Malaysian case RUSTAM A. SANI	9
3. Kelemahan dalam hasil penterjemahan: Pandangan dan saranan AINON KHARIYAH DATO' MOHD. ABAS	18
4. Translation criticism: A conceptual framework CESAR A. HIDALGO	37
5. Strategy of research on machine translation TOYOAKI NISHIDA	62
6. The theory of translating literature with strong religious background MILDRED L. LARSON	81

KETUA I Dr. Mansor Hj. Salleh	AHLI JAWATANKUASA Ainon Muhammad Dr. Ku Abdul Rahman Ku Ismail	Ainon Muhammad Abdul Nasir b. Mohd. Razali Sa'odah Hj. Abdullah
KETUA II Baharuddin Zainal	Dr. H. Hussin Maznan Hj. Tamah Ainon Khariyah Dato' Mohd. Abas Sha'ari Abdullah	Nor Azmah Shehidan Saidah Kamin Mustafa Ali Mohamad Dr. Zubaidah Abd. Rahim En. Ahmad Zaki
SETIAUSAHA Sa'odah Hj. Abdullah	KETUA EDITOR Baharuddin Zainal	
PEN. SETIAUSAHA Ramlah Muhamad	EDITOR Rustam A. Sani	PEREKABENTUK Azman Shah
BENDAHARI Mokhtar Hj. Omar		

ALAMAT
Persatuan Penterjemah Malaysia,
d/a Bahagian Penterjemahan,
Dewan Bahasa dan Pustaka,
50926 Kuala Lumpur.

Gambar 1: Isi kandungan Jurnal Penterjemah tahun 1987

KANDUNGAN

1. Peranan terjemahan dalam pengajaran bahasa asing
DR. CHOI KIM YOK 1
2. Sumbangan terjemahan kepada tamadun manusia
WAN FUAD HASSAN 7
3. The translation programme in scholarly publishing with special reference to Malaysia
NOOR EIN MOHD. NOOR SAODAH ABDULLAH 15
4. Penerjemahan sebagai suatu kegiatan lintas budaya
DR. PETER J. SILZER 26
5. Kompetensi komunikatif dan masalah penerjemahan puisi Indonesia ke dalam bahasa Inggeris
DR. ASIM GUNARWAY 35
6. Pemeriksaan hasil terjemahan dan pengawasan mutu
HELEN MIEHLE, PH. D 50

KETUA I

Dato' Dr. Hj Mohd Mansor Hj. Salleh

KETUA II

Hj. Baharuddin Zainal

SETIAUSAHA

Sa'odah Hj. Abdullah

PEN. SETIAUSAHA

Ramlah Muhamad

BENDAHARI

Hj. Mokhtar Hj. Omar

AHLI JAWATANKUASA

En. Abdul Nasir Razali

Dr. Ahmad Zaki Abu Bakar

En. Mustafa Ali Mohd.

Dr. Nor Azila Adnan

Prof. Madya Noor Ein Md. Noor

Hjh. Noresah Baharom

KETUA EDITOR

Baharuddin Zainal

EDITOR

Abdul Nasir b. Mohd. Razali

Mustafa Ali Mohd.

Sa'odah Hj. Abdullah

Nor Azmah Shehidan

Saidah Kamin

Dr. Zubaidah Abd. Rahim

Dr. Abu Bakar Ibrahim

Roslan Abd. Jelani

Khairiah Ahmad

ALAMAT

Persatuan Penterjemah Malaysia,

Gambar 2: Isi kandungan Jurnal Penterjemah tahun 1990

INDEKS

INDEKS

A

Argon 7, 96
Annual dinner 16, 17
Annual camp 20
Architecture 33

B

Birmingham 2, 5, 22, 23, 24, 26, 31, 39
95, 97
Biasiswa 15, 21, 22, 24, 25, 29, 38, 40, 45, 96,
97
Bangor 23

C

Cardiff 5, 21, 23, 26, 30, 33, 36, 39, 57
Corrosion 24, 26
Commonwealth fellowship 24, 25
Chemistry 27
Controller 48

D

Detention class 17

E

Europe 24
England 25, 31, 36, 42, 58, 63
Encyclopedia Britannica 27

F

First batch 4
Fotografi 14
Federal Teaching Scholarship 21, 38

G

Gua Cempedak 3, 4
Gating 17
Guard house 17
Governor 25

H

I

Involvement 18
India 31, 32, 44, 45, 50, 54, 78, 89, 90
Islamic studies 43

J

Jawa 7

K

Kedah 1, 2, 3, 7, 8, 65, 67, 93, 95,

L

M

Masters 5, 31, 34, 42

Military training 14, 20

Manik Urai 14

Mogok 21, 97

Metallurgy 1, 2, 21, 22, 24, 26, 27, 29, 30, 40,
57, 72, 76, 93, 95, 97

Maxwell School 36

N

O

Overseas 5, 44, 75, 78

Outbound school 19

P

Punishment 17

Pound 25, 29

Physics 27

Part time 35, 91, 92

Q

R

Royal Military College 4

Rafting 14, 19

Rotan 20, 21

S

SIRIM 2, 4, 6, 10, 47, 48, 50, 51, 52, 53, 54,
58, 59, 74, 93, 96, 99

T

Tumpat 14

Tuanku Abdul Rahman 20

The Renaissance Man 26

Turban 33

U

Universiti Malaya 2, 5, 6, 7, 35, 38, 39, 40, 41,
42, 43, 46, 47, 50, 51, 55, 57, 58, 62, 68, 71,
74, 91, 93, 98, 99

Ungku Abdul Aziz 25

V

W

Wales 2, 5, 9, 23,

Warden 5, 6, 55

X

Y

Z